

Uredništvo:
Schillerjeva cesta št. 3,
dvorišče, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izbija vsak dan razun ne-
delj in praznikov ob 4. uri
popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri
dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne
sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uva-
žujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravništvo:
Schillerjeva cesta št. 3.
Naročilna značka za avstro-
ogerske dežele:
celoletno K 25—
polletno K 12 50
četrtletno K 6—
mesečno K 2 10
Za Nemčijo:
celoletno K 28—
za vse druge de-
žele i. Ameriko K 30—
Naročilna se pošilja vnaprej.
Za oglase (inzerate) se
plačuje od četverostopne
petit vrste po 12 h, za
večkratni tatis primeren
popust.
Posamezna št. stane 10 h.

Št. 287.

Telefonska številka 65.

Celje, v soboto, 17. decembra 1910.

Cekovni račun 48.817.

Leto II.

Združitev „Nar. Dnevnika“ in „Slov. Naroda“.

V Celju, 17. dec.

Javili smo prevčerajšnjem, da se je sklenilo združiti »Narodni Dnevnik« v Celju s »Slov. Narodom« v Ljubljani in tako ustvariti velik in krepak narodno-napredni dnevnik, kateri se bo mogel z ustanovitvijo posebnega štajerskega uredništva v Celju posvečati v isti meri vsem štajerskim narodnim, kulturnim in gospodarskim zadevam, kakor je to storil doslej »Narodni Dnevnik«. Je to združitev, ki je z ozirom na žalostne tiskovne razmere v Celju in na pametno in dobro premišljene gospodarske naše interese docela utemeljena in je naša notranja strankina zadeva, s katero se bode ukvarjal glavni odbor Narod. stranke v svoji sji jutri, 18. dec. v celjskem Narodnem domu. Gospodje okoli »Straže« se naj nič ne vsele, da bodo lahko odslej na Štajerskem počenjali, kar bodo hoteli. Obljubimo jim lahko prav mirno, da se bomo v »Slov. Narodu« prav zdatno in še pred večjim krogom čitateljev vestno ukvarjali z njimi. Govoriti o bankerotu »Nar. Dnevnika«, je smešno. Zlasti še, če govori o njem »Straža«, katera ni niti najmanj na zeleni veji in ji gre tako slabo, da še svojih urednikov ne more v redu plačevati! Če so klerikalci tako bogati in močni, zakaj pa ne razširijo »Straže« v dnevnik? Verujemo radi, da bi naši mariborski gospodje ustavili tudi »Stražo«, ako bi poprej vedeli, kaj se pripravlja v Celju! Mi bomo lahko sedaj precej gmotnih in duševnih sil posameznikov porabili za agitatorično delo proti nemškutarjem in klerikalcem, »Slov. Narod« pa bode v tiskovnem oziru docela nadomestoval »Nar. Dnevnik« in je častna dolžnost vseh naših somišljenikov, da ga kot glavno glasilo vseh slovenskih naprednjakov odslej čvrsto podpirajo duševno in gmotno. Ta združitev je bridka kaplja v dozdevno veselje naših črnih in črno-rdeče-žoltilih sovražnikov. To tudi odkrito prizna »Slovenec«, ki že priganja svoje čitatelje na Štajerskem, naj delajo za njega proti sedaj še nevarnejšemu tekmeču »Slov. Narodu«. Kar se pa tiče duševnih potenc naših urednikov, se nam zdi, da se ni vredno pripraviti glede njih s Štefeti, Mojškerci in raznimi drugimi gimperli. Sodbo o njih le usmiljeno prepustite našim somišljenikom in »Slovenskemu Narodu«!

Interpelacija

državnega poslanca Robleka in tovarišev do Njegove ekscelence c. kr. ministra za uk in bogočastje.

Odkar sta započeli svoje delovanje na Koroškem dve Slovincem skrajno nevarni nemškonačionalni društvi »Deutscher Volksrat« in »Deutscher Beamtenverein«, je opaziti vsepovsod po slovenskem delu Koroške dosledno in sistematično teptanje, preziranje in uničevanje dosedanjih pravic slovenskega jezika pri ljudskih in srednjih šolah, pa tudi pri vseh državnih uradih. Da bi dobil kateri, tudi še tako usposobljen koroški Slovenec službo pri kakem državnem uradu v svoji ožji domovini, je kratkomačno popolnoma izključeno.

Omenjeni društvi, izmed katerih si je zlasti drugo, naredlo nalog, da prepreči vsakršno nastavljanje slov. uradnikov na Koroškem, se zavzemata za vsako, tudi najnižjo razpisano službo; ker imata navzgoraj najožje in najtesnejše zveze, dosednja sta dosedaj še vedno svoj namen: povsod se nastavljajo le nemški uradniki, če ni domačih, pa tudi iz drugih kronovin, domačini-Slovinci pa morajo zapustiti Koroško ter si iskati službe izven njenih mej.

Kako da se postopa s slovenskimi ljudskošolskimi učitelji na Koroškem, je znano. Cela vrsta jih mora službovati v popolnoma nemških in le mala peščica je, ki so nastavljeni v utrakvističnih šolah. Tako morajo večinoma slovenski učitelji poučevati nemške otroke, nemški učitelji pa slovenske otroke; učitelji, ki niti za silo ne znajo govoriti slovensko, vzgojujejo otroke, ki niti deset nemških besed ne poznajo. Vse to pa se mora zgoditi edinele v dosego namenov, katere zasledujeta z jekleno in brezobzirno doslednostjo »Volksrat« in »Beamten-Vereine«.

Zadnja leta sta te dve društvi začeli posebno pozornost obračati na koroške srednje šole, zlasti na državni gimnaziji v Celovcu in Beljaku, pa tudi

na c. kr. učiteljski v Celovcu, žalibog ne brez uspeha.

Na celovškem učiteljski je svoj čas poučeval slovenščino Slovenec profesor Apih, ki je bil zgodovinar in je imel tudi izpite iz slovenščine in nemščine. Ko je ta gospod stopil l. 1907 v pokoj, je pričakoval vsak, da se bo razpisalo mesto za zgodovino in zemljepisje kot glavni, in za slovenščino kot stranski predmet; izpita iz slovenščine pa se sploh ni zahtevalo. Proti takemu preziranju slovenščine se je od slovenske strani odločno nastopilo, toda brez uspeha. Mesto se je sicer na novo razpisalo, toda pod ravno istimi pogoji; učna usposobljenost iz slovenščine se zopet ni zahtevala, prednost med prosilci pa je imel tisti, ki bi bil imel izpit iz zgodovine in zemljepisja. In tako se je zgodilo, da je bil imenovan začetkom šolskega leta 1909 na prejšnje slovensko Apihovo mesto Nemec g. Pettau, ki niti izpita nima iz nemščine, ki se je bil zahteval, čeravno je bil med prosilci Slovenec, ki je imel izpit iz nemščine za celo gimnazijo. Zdaj poučuje torej slovenščino na celovškem učiteljski Nemec Pettau, ki ima izpit iz slovenščine samo kot učnega jezika. Kaj sličnega je seveda samo na Koroškem mogoče. Kak krič bi zaglali Nemci cele Avstrije, ako bi bil imenovan za glavnega učitelja nemščine na ljubljanskem učiteljski kak Slovenec, ki bi imel izpit iz nemščine samo kot učnega jezika.

S tem, da so Nemci dosegli, da poučuje slovenščino bodoče slovenske ljudskošolske učitelje za pouk nekvalifikovan Nemec, pa se še niso zadovoljili. To, kar so dosegli na celovškem učiteljski, so hoteli in hočejo z brezobzirno doslednostjo doseči tudi na c. kr. gimnazijah v Celovcu in Beljaku.

Ako se njih tozadevne namere glede celovške gimnazij niso posrečile, to je pripisovati v veliki meri prejšnjemu ravnatelju tega zavoda. Ta je namreč odločno zahteval od dež. šolskega sveta, da se dve mesti, ki sta bili po upokojujenju obeh slovenskih profesorjev celovške gimnazije l. 1908 izpraznjeni, razpišeta tako, kakor je bilo prejšnje narodno posestno stanje na tem zavodu in kakor so dejanske razmere zahtevale. Tako je za pouk slovenščine na celovski gimnaziji poskrbljeno, ker sta na tem zavodu nastavljeni dva Slovinci, izmed katerih ima eden iz slovenščine usposobljenost za celo, drugi pa za spodnjo gimnazijo.

Čisto drugače pa stoji razmere glede slovenskega pouka in slovenskega posestnega stanja na gimnaziji v Beljaku. Po mrti g. Wanka, prejšnjega edinega slovenskega profesorja na tem zavodu, so se kot učitelji slovenščine menjavali različni suplentje. Sušca meseca tega leta je bilo razpisano definitivno mesto za klasično filologijo kot glavni, ter nemščino in slovenščino kot stranska predmeta. Zglasilo se je lepo število kompetentov; toda ker med temi ni bilo nobenega nemškega mišljenja, ni bil nihče imenovan. Medtem pa je napravil narodni odpadnik Hercele izpite iz klasične filologije za celo in iz nemščine za spodnjo gimnazijo, ter izpit iz slovenščine kot učnega jezika. Vsled tega se je že enkrat razpisano mesto razpisalo na novo; ker pa narodni odpadnik Hercele iz slovenščine nima izpita in vendar hočejo njega kot narodnega odpadnika nastaviti na beljaški gimnaziji na vsak način, ne zahteva se več izpit iz slovenščine. To pomenja vnebovpijoč atentat na pravice slovenskega jezika na beljaški gimnaziji.

Podpisani poslanci vprašajo Njegovo ekscelenco gospoda c. kr. naučnega ministra:

1. ali mu je to vse znano, oziroma ali se hoče na primeren način o teh razmerah podučiti;
2. kako more utemeljiti razpis za naslednika po slovenskem profesorju Apihu na c. kr. učiteljski v Celovcu, v katerem se niti ni zahteval izpit iz slovenščine;
3. kaj namerava storiti, da se bode služba na c. kr. gimnaziji v Beljaku, ki jo je opravljal poprej edini slovenski profesor na tej gimnaziji, g. Wank, oddala osebi, ki ima izpit iz slovenščine, ravno tako kakor se zahteva od vsakega profesorja, ki naj poučuje nemščino na celi gimnaziji, popolna usposobljenost za ta jezik?

Na Dunaju, dne 1. decembra 1910.

Fr. Roblek in tt.

Kongres kranjskih gostilničarjev v Ljubljani.

Ljubljana, 15. dec.

Danes dopoldne se je v Mestnem domu vršilo drugo splošno zborovanje gostilničarjev iz cele Kranjske. Nas ne morejo zanimati na tem zborovanju obravnavane posamezne točke obširnega dnevnega reda, posebno ker je med njimi mnogo takih, ki se nanašajo skoraj izključno le na razmere na Kranjskem. Ampak, da kljub temu posvetimo le od naše strani shodu primerno pozornost, storimo to-le, ker želimo, da bi se one ideje, ki so združile v dobi kratkega časa mnogoštevilne neorganizovane gostilničarje na Kranjskem v posamezne zadrage in iz teh zopet v celotno deželno zvezo, razvtele ter razširile tudi med našimi slovensko-štajerskimi sodruzi. Da, to se nam zdi potrebno, v interesu splošnosti, posebej pa še v interesu naših gostilničarjev samih. Kajti le kadar bode po vzgledu drugih stanov tudi ta stan kot eden najvažnejših davkoplačevalcev v vsaki deželi organizovan v trdno celoto med seboj, vse sosedne slovenske dežele pa zopet strnjene v eno skupno zvezo, le tedaj smemo pričakovati, da se bode tudi na merodajnem mestu upošteval glas po odpravi krivic, ki spričo zastarelosti zakonov otežkočujejo izvrševanje gostilničarske obrti. A ne gre se samo radi odprave teh krivic, nepotrebnih bremen in šikan od strani obrtnih oblasti. Glavni namen gostilničarskih strokovnih organizacij je temeljita reforma te doslej nekoliko proste obrti na višek priznanega stanu in poklica, tako, da bo tudi ta stan istoveten, enakovreden s stanovi raznih drugih obrti. Ravno na tem kongresu se je tudi razpravljalo, da drugi obrtniki gostilničarje niti ne smatrajo kot tovariše obrtnike. Eden zborovalec je pravil, da ko se je nekoč udeležil nekoga obrtniškega shoda, je moral tam slišati očitanje: saj vi gostilničarji niti obrtniki niste. Če si stan gostilničarjev, zlasti onih na deželi, natančneje ogledamo, ima to očitanje res nekaj na sebi. Kajti znano je, da zakon od vsakega stanu zahteva dokaz izučanja dotične obrti, katero kdo hoče izvrševati. Le pri gostilničarski obrti zakon tega ne zahteva. Če je prosilec neomadeževan, če dopuščajo krajevne razmere in kar je glavno, če je z okrajnim glavarjem dober prijatelj, dobi brez ovir koncesijo za izvrševanje te obrti. To se je doslej še lahko prakticiralo, toda le iz razloga, ker posebno Slovinci nismo imeli dovolj naraščaja, ki bi ga dali izučiti v tem poklicu. Ono malo število našega naraščaja, kar se ga je doslej temu stanu posvetilo, se je porazgubilo v druge kraje, za nas pa kot narod navadno za vedno izgubilo. Sedaj pa postaja položaj drugačen. Sedaj, ko je takozvana masa vendarle izprevidela, da smo Slovinci z učenim proletarijatom preobteženi, se tudi naš naraščaj oprijemlje drugih poklicev. Izmed teh eden je tudi gostilničarski in kavarniški. Ta naraščaj se danes zaveda, da se je kot vsak drugi moral učiti te obrti in ker se tega zaveda, zahteva biti tudi samostojen in živeti na rodnih tleh. Avspicije za te zahteve so danes primerno v celoti še neznanne, a predno preide desetletje, bodo narasle tako mogočno in s tako silo, da bo država, oziroma vlada primorana temeljito spremeniti dosedanj obrtni zakon zadevno gostilničarskih koncesij. Kakor je zadrugi instruktor g. dr. Bloudek iz Trsta na tem kongresu povedal, se ministerstvo tozadevno že sedaj ozira na one kraje onih dežel, kjer se obstoje organizovane zadrage. Pri oddaji nove koncesije so ali vsaj morale bi biti dotične politične oblasti dolžne vprašati preje za mnenje zadrage, ali je dotični prosilec sposoben za to obrt ali ne. Zadruga bo gotovo priporočala le v tej obrti res izučena sodruga. In tako bo prišlo polagoma do tega, da gostilničarske obrti ne bo nihče drugi dobil, kot oni, ki doprinese dokaz, da se je je tudi izučil. In ta novi pojav ne bo ostal brez posledic za druge stanove in sloje. Kajti spričo take izpremembe pri dobavi gostilničarske koncesije, pa tudi pri pomočnikih, je toliko drugim odvzeta eksistenca v tej panogi, morali si bodo oskrbeti obstanek drugje. Zaradi gostilničarskega stanu postane torej splošna evolucija v vseh tistih slojih, iz katerih se rekrutira današnji gostilničarski stan.

Pa vrnimo se h koncu zopet k današnjemu kongresu v Ljubljani. Tako na shodu, kot pozneje pri banketu v restavraciji g. Kenda, kot načelnika ljubljanske zadrage in glavnega organizatorja za-

drug, se je propagirala ideja še večje pomnožitve zadrug po deželi z osnovanjem kuhinjskih tečajev ter glavne kuharske šole v Ljubljani. Kako delavni so organizovani tovariši na Kranjskem, se vidi najbolj iz tega, da pripade od vseh 11 takih tečajev v Avstriji, lepo število 5 le na Kranjsko, ozir. na Ljubljano. Tako skrbi deželna zveza kranjskih gostilničarjev ne le za interese med člani, ne le za naobraženi moški naraščaj, ampak tudi za naraščaj, ki ima postati vir novega življenja, novega slovenskega zaroda — za naše mlado slovensko ženstvo!

In to je hvale in to je posnemanja vredno! — c.

Politična kronika.

IZ DRŽAVNEGA ZBORA.

Začasni proračun sprejet. — Tresičevi rezoluciji glede Hribarjeve. alere sprejeti. — Novi kabinet.

Poslanska zbornica je sprejela včeraj po celodnevni precej burni debati začasni proračun z določilom, da naj ostane sedanji bančni privilegij tako dolgo v veljavi, dokler ne bo sprejet novi bančni statut. Glede istega se je namreč položaj v ogerskem parlamentu obrnil zdatno na bolje in je upati, da bode bančni statut, predložen avstr. državnem zboru, sprejet v ogerskem parlamentu. Iz važne včerajšnje seje nekoliko podrobnosti. — V parlamentu je bilo včeraj navzočih poslancev kakor le malokdaj. Po govoru poslanca Zahradnika, je govoril predsednik nemškega »Nationalverbanda«, baron Chiari, ki je v svojem govoru povdarjal potrebo narodnostne sprave na Češkem in tako strankam omogočiti, da vstvarijo veliko parl. večino. Češki radikalec Sokol je govoril o potrebni pravičnosti in energiji vlade ter se zlasti pečal z antimilitaristično propagando na Češkem. Predsednik »Poljskega kluba« prof. Glombinski je v svojem govoru povdarjal vročo željo Poljakov, da naj pride med Nemci in Čehi v interesu cele države do sprave in da naj se skrbi za odstranitev onih politikov, katerih edina naloga in skrb je ščuvati proti posameznim narodnostim. Poslanca dr. Korošec in Ivanišević sta izjavila, da glasujeta za proračunski provizorij. Italjan Conci je naznanil, da Italijani vsled nerešenega italj. vseučilišnega vprašanja ne morejo glasovati za provizorij in so se res pri glasovanju odstranili. — V včerajšnji seji je prišla na vrsto Hribarjeva zadeva. Pečal se je z njo včeraj že češki radikalec Sokol; za njim pa je povzel besedo hrvaški poslanec dr. Tresič-Pavičič. Govornik je v svojem pregnantnem govoru povdarjal velike zasluge Hribarjeve za Ljubljano in je proglasil, da so vzroki, katere jo podala vlada za nepotrdiven Hribarjevo ljublj. županom popolnoma nezadostni. Povdarjal je, da je vlada kršila temeljne državne zakone s tem, da se je maščevala nad Hribarjem zaradi tega, ker je kot državni poslanec ljubljanski vršil svojo poslansko dolžnost in pokazal krvave ljubljanske septembriške dogodke v parlamentu pred celim svetom v pravi luči. Ostro je grajal tudi postopanje barona Schwarza, ki je grozil državnim uradnikom, ljubljanskim občinskim svetnikom, za slučaj, ako se ne absentirajo od županske volitve. Dr. Tresič je predlagal dvoje rezolucij:

1. Državni zbor izjavlja, da je bilo postopanje kranjske deželne vlade pri županski volitvi v Ljubljani dne 30. avgusta 1910 protizakonito, in pozivlja vlado, da stori takoj potrebne korake, ki bodo za vedno zabranili podobne poskuse.

2. Državni zbor smatra postopanje centralne vlade pri nepotrdivi Ivana Hribarja za ljubljanskega župana za eklatantno kršenje občinske avtonomije in pozivlja vlado, da mu navede prave vzroke, ki so jo napotili, da je takrat tako nastopila proti že sedmi izvolitvi Ivana Hribarja za ljubljanskega župana.

O glasovanju za sprejem teh rezolucij in odkazanje istih ustavnemu odseku poroča dunajski poročevalec »Slov. Naroda«:

»In vstalo je tedaj več kakor dve tretjini poslancev. Poljaki, Čehi, Rusini, Jugoslovani, socialni demokrati so se dvignili tedaj s sedežev, da dajo s tem izraza obsodbi, ki jo izrekajo dr. Tresič-Pavičičeve rezolucije kranjskemu deželnemu predsedniku baronu Schwarzu in centralni vladi. Par trenotkov potem je vladala v zbornici sveta tišina, nato se je spontano dvignil zlasti na klopih slovanskih poslancev pravi vihar, poslanci so ploskali in burno prirejali ovacije poslancu Hribarju. Klicev »Na zdar Hribar! Živijo Hribar! At žje Hribar!« ni hotelo biti konca. Bila je to ena najlepših ovacij temu možu, ki je posvetil svoje življenje prospehu in napredku svojih sodobnikov, ki je komaj pričel razvijati to svoje delovanje, kateremu je pa na kratko zadala konec neprijateljska sila. Sme se reči, da je bil res to parlamentarni historični trenotek in da je taka čast, kakor včeraj poslanca Hribarja, doletela le malokateroga poslanca. — Sicer pa se je pečal tudi češki radikalec Sokol v državnem zboru včeraj s Hribarjevo afero, da s tem dokaže, da sedanja vlada ne spoštuje niti najvažnejših državnih temeljnih pravic. Med Nemci vlada radi izida glasovanja o dr. Tresič-Pavičičevih rezolucijah velika poparjenost. Do zadnjega trenotka so namreč računali s tem, da bodo socialni demokrati glasovali proti rezolucijam ali pa da se vsaj vzdrže glasovanja. V kuloarjih zbornice je imel priliko poročevalec »St.

slanci, ki so se mu vsi izjavili, da so se današnjega dne in glasovanja že v naprej veselili, da zamo-rejo pokazati, kako zelo spoštujejo poslanca Hribarja in vedo ceniti njegovo delovanje.«

VOLITVE NA ANGLEŠKEM.

Včeraj do 1. ure pop. je bilo izvoljenih 253 liberalcev, 261 unijonistov, 40 socialistov, 67 Ircev, pristašev Redmonda in 8 Ircev, pristašev O'Briena. Vladna večina, liberalci, socialisti in redmondisti, je torej prav zdatna.

NEMIRI V BRAZILIJU.

Iz Londona se poroča 16. dec.: Po zadnjih vesteh iz Rio de Janeira traja puntanje v armadi in mornarici dalje. Iz provincije prihajajo glasovi, da vojaki zahtevajo znižanje dnevnega službenega časa. Vlada je napram tem puntom skoraj brez vsake moči. Žrtve zadnjih bojev v Rio de Janeiru so pokopali v 40 velikih grobovih. Poročila o njihovem številu niso sigurna; pravi se, da manjka v Rio de Janeiru do tisoč oseb. Vse vojne ladije so zaradi previdnosti razorožili. Nad 400 mornarjev pride v ponedeljek pred vojno sodišče. Začelo se je tudi zapirati nedolžne meščane, da si izsilijo iz njih visoke odkupnine.

Štajerske novice.

v Pozivamo celjske in okoliške člane glavnega odbora Narodne stranke, da se zanesljivo vsi udeležijo seje, ki se vrši jutri ob 11. uri dop. v mali dvorani Narodnega doma v Celju. Naj pride vsak, če tudi po pomoti ni dobil vabila. Na dnevnem redu je naše česnikarsko pa tudi druga aktualna vprašanja. Pribižite tudi vsi iz bližnje in dalnje okolice k tej važni seji!

v Naročilnikom »Nar. Dnevnika« bodemo v kratkem poslali naročilne liste za »Slov. Narod« (večerno izdajo), kateri bode imel po Novem letu lasten štajerski oddelček. V njem se bodo priobčevali vse štajerske zadeve, politične, gospodarske in kulturne v isti meri kakor doslej v »Narodnem Dnevniku«. Skrbelo se bode tudi v najzadnejši meri za novice in aktualne članke. Vse cenjene dopisnike in sotrudnike prosimo, da pošiljajo vse dopise na Štajersko uredništvo Slov. Naroda v Celju, katerega bo vodil urednik Janko Lešničar. Je v interesu naše narodne in napredne stvari, da skrbimo v bodoče za »Slov. Nar.« istotako marljivo in vstrajno kakor doslej za »Nar. Dnevnik« in zato je naročevanje in sotrudništvo častna dolžnost vsakega narodnega Slovenca na Sp. Štajerskem. S štajerskim uredništvom, ki bode za domače štajerske zadeve popolnoma avtonomno, ne bode »Sl. Nar.« gledel aktuelnost nikakor trpel, ker se bode skrbelo za to, da bo vse hitro in pravočasno priobčeno. Torej znova na skupno delo!

v Vsebinsko »Nar. Dnevnika« bodemo primorani prihodnje dni nekoliko skrócić na ljubo našemu podlistku, »Tastu Kondeliku«, da ga bodemo mogli še v tem letu celega priobčiti.

v K občinskim volitvam v Trbovljah nam še poročajo: Udeležba pri teh volitvah je bila tako ogromna kakor je sploh nismo pričakovali in ni nihče niti mislil na njo. V 3. razredu je volilo 719 volilcev, torej blizu 80%, v 2. razredu je volilo izmed 168 volilcev 151 in v prvem od 30 29. Klerikalci so napadli z vso besnostjo 2. razr., kjer voli večina kmetov, a godilo se jim je v tem razredu še slabše ko v 3., kjer imajo nekaj zapeljanih rev za seboj. V obč. odboru imamo torej 22 odločno narodnih mož, kateri bodo vedno vedeli varovati slovenski značaj trboveljske občine. Boj je sedaj končan in smo tako nsmiljeni, da svojega premaganega klerikalnega sovražnika ne bodemo dalje zasmehovali, dasi je to za svojo nesramno agitacijo v polni meri zaslužil. Ako pa bode zopet skušil svojo k tlom potisnjeno glavo izzivalno dvigniti, pa bodemo enkrat za vselej obračunali z njim. Amen.

v Slavnemu učitelstvu! Razposlali smo »Naročilni in plačilni list« vsemu učitelstvu na Slovenskem Štajerskem in sicer za vsako šolo skupaj. Ako pa bi ga kdo vendar ne bil dobil, naj se takoj ozlasti z dopisnico pod naslovom »Učiteljska zadruga — Griže pri Celju.« Ravno tako se naj blagovolijo oglasiti tudi tisti izvenštajerski tovariši in tovarišice, ki se hočejo zopet poslužiti skupnega naročevanja časopisov. Pri tem opozarjamo, da smo v »Naročilnem listu« označili med drugim tudi lista Narodni Dnevnik in Slovenski Narod, jutranja izdaja, ki pa z novim letom ne bodeta več izhajala. Narodni Dnevnik se z družo Slovenskim Narodom (večerno izdajo) z avtonomnim oddelkom in uredništvom. »Slovenski Narod« pa bo stal za nas vsejedno samo 18 K na leto. Na to se naj pri Naročilnem listu ozira! Kdor bi ga že bil odposlal in naročil Dnevnik oz. jutranjo izdajo Naroda, dobi nova lista v izpolnjenju. — Prosimo, da se naročilni list do 20. decembra zanesljivo pošlje na naslov: Franc Voglar Celje — Breg 26.

Nemškutarji ali klerikalci? »Straža« je pisala, da so bili v Rogozi v Hočah izvoljeni »vrli kmetje« in seveda pristaši kmečke zveze za župana in obč. svetovalec. Včeraj znova piše, da je bil »vrli naš pristaš« Fr. Malajnar izvoljen v hočki krajni šolski svet. — Da se resnica prav spozna, treba je čut' oba zvonata! »Štajerc« namreč ponatiskuje po »Gr. Tagbl.« sledečo vest: »Napredne zmage. V občini

Rogais so bili v občinsko predstojništvo izvoljeni sledeči gospodje: Za župana G. Irgolitsch, nadalje F. Maleiner kot prvi in G. Lobnig kot drugi obč. svetovalec. Dosedajni predstojnik g. Peter Frangesch je zopetno izvolitev odklonil. Izvoljenim naprednim možem častitamo! — Kaj so torej ti vrli rogoški rojaki? Zdi se nam, da nemškutarji. Ali pa klerikalci in nemškutarji? Pri intimnem razmerju in prijateljstvu med g. Ornigom in marioskim škofom dr. Napotnikom bi se nič ne čudili, če so oboje... Na tem svetu vino in šnops za nemškutarjski denar, na onem pa nebeško kraljestvo, kaj si moremo misliti boljšega?

v Ljubnem v Zg. Sav. dolini imajo — kolero. Kdor ne veruje, pa naj čita v zadnji »Straži« dopisa o Lekšetovih popravkih in nekem strokovnem tečaju. G. Lekše, ta bolezen je nevarna, spravite se hitro v bolnišnico!

Celjska Čitalnica naznanja, da se vrši dražba političnih časopisov danes zvečer ob 8. uri v bralni sobi Čitalnice v Narodnem domu.

Seja zaradi ljudskega štetja se vrši jutri ob pol 10. uri dopoldne v posojilniški sejni dvorani v Narodnem domu. Opozarjamo vse, ki so prevzeli štetje Slovencev v Celju, da je seja izredno važna, ker je zadnja pred sklepom štetja. Opozarjamo pa še osobito, naj se udeležijo točno, ker je že ob 11. uri seja glavnega odbora narodne stranke.

v Slovensko trg. društvo in Slov. obrtno društvo v Celju še enkrat opozarjata vse prijatelje in člane društev na zabavni večer, kateri se priredi danes v soboto v salonu pri »Belem volu« in na katerem svira polnoštevila celjska narodna godba pod osebnim vodstvom kapelnika g. Seiferta.

Božičnica Ciril-Methodovega šolskega vrta v Celju se vrši v sredo dne 21. dec. ob 2. uri pop. v dvorani klerikalnega hotela »pri belem volu« v Celju. To je prav lepa ilustracija naših celjskih razmer! Ako se človek spomni na bešno gonjo celjskega duhovništva proti Ciril-Methodovi družbi in na okoliščino, da so za to božičnico največ darovali celjski neklerikalni narodni sloji, pa se čudi taktu naših ljubih šolskih sester! O šolnici zaslovenske deklice na samostanski ljudski šoli, ki hudo obtežuje ubožnejše celjske slov. kroge, pa se bodemo tudi še pomenili!

v Promocija g. Otokarja Baš-a, notarskega kandidata v Ljubljani, doktorjem prava se vrši dne 20. tm. v veliki slavnostni dvorani dunajskega vseučilišča.

v Ukradena cerkvena svetilka. Marija Lanegger, ki je bila v pondeljek izgnana iz Celja v domovinsko občino Petrovče, je ukradla 12. dec. v Marijini cerkvi petrolejsko svetilko, vredno 14 K in jo prodala nekemu črevljarju za 1 K. Ta je sumil tatvino ter svetilko oddal pri cerkveniku. Tatica se bo morala zagovarjati pred sodnijo.

v Tepež med šolarji s smrtnim izdom. Učenca ljudske šole Ferdinand in Rajmund Kropič iz celjske okolice sta se sprla 15. tm. s sončencem Alojzom Gradtom. Vsi trije so prišli s krvavimi glavami domov. Oba Kropiča sta se hotela nad Gradtom maščevati; pričakala sta ga 17. tm., ko sta šla v šolo na cesti in ga vrgla na tla. Ferdinand Kropič je pokleknil na Gradtu in ga večkrat sunil v trebuh. Gradt je v par dnevih nato umrl. Sodnijska preiskava bo pokazala, ali je Gradt vsled teh poškodb umrl.

v Občni zbor Celjskega pevskega društva se vrši v pondeljek 19. t. m. ob 8. uri zvečer v radeči sobi celjskega Narodnega doma.

v Umrl je včeraj zjutraj v Gradcu emeritirani primarij mestne bolnišnice, cesarski svetnik dr. Ertl, star 82 let. — V Gradcu je umrl 7. dec. višji poštni svetnik Ludvik Tripp v starosti 64 let.

v Občinske volitve v Polcah pri Radgoni. Pri volitvah v občinski odbor dne 14. tm. so bili izvoljeni sami nemškutarji.

v Kaplan Kranjc obsojen. Kaplan Kranjc v Žetalah je razžalil na dopisnici župana v Pivolah Mihaela Grascitza, ob priliki ko je Grascitzev sin ubil nekega fanta. Grascitz je Kranjca tožil pri okrajni sodniji v Rogaten. Pri razpravi je Kranjc priznal krivdo in se opravičeval češ da je zelo nervozen. Sodnik ga je obsodil na globo 30 K ozir. 6 dnevni zapor.

v Iz montanistike. Rednemu profesorju na montanistični visoki šoli v Ljubuu, dvornemu svetniku Höfer-ju, se je povodom vpokojenja podelilo plemstvo.

Iz Ponikve ob J. ž. piše znani kaplan, katerega so že Ponikovljani do grla siti, po »Slovenca«, kak dolg nos so dobili ob izvolitvi župana ponikovški in celjski liberalci, ki smo neki grozno pijače in denarja žrtvovali za občinske volitve na Ponikvi. Žal, da mi o teh »žrtvah« nič ne vemo! Kar se pa tiče dolgega nosu, je menda najdaljši oni, ki ga nosi famozni »poslanec« Vrečko, ker ga Ponikovljani ne marajo za župana!

Nečuvane razmere na pujski gimnaziji. — Zadnji »Štajerc« nesramno denuncira in sumniči slovenske dijake tukajšnje deželne gimnazije. Na tukajšnji gimnaziji vladajo take vnebovpijoče raz-

mere, da slovenskemu dijaku ni obstati. Zato na tem zavodu sploh ne najdemo dijaka, ki bi bil iz kakšnega daljšega kraja; to deželno, v prvi vrsti za spodnještajersko kmečko ljudstvo namenjeno gimnazijo obiskujejo le maloštevilni slov. dijaki iz neposredne okolice, ki imajo doma stanovanje in hrano. Leti revčki, ki nimajo sredstev, da bi šli kam drugam študirat, obiskujejo zavod, ki je menda edini svoje vrste na Avstrijskem, izročeni nadržnosti in samovolji z renegatskim šovinizmom prepojenim profesorjem in na milost in nemilost neznačajnosti in peklenski zlobi svojih nemških kolegov. Ker so tudi ti reveži primorani zapustiti ptujsko gimnazijo, se jih je sešlo zadnje nedeljo par, da se posvetujejo, kam da pojdejo študirat in pod katerimi pogoji jim bode mogoče tamkaj majerično shajati. Nek nemški sodijak je to opazil, vse opisal ter v zvezi z nekim drugim nemškim dijakom vse svoje kolege drugi dan izdal!! Ali ni to najnesramnejše denuncijantstvo? Ali je mogoče na kakem drugem gimnazijskem ali sploh na kakem učnem zavodu najti tako duševno propalico, da iz golega, brezstidnega sovraštva s hudičevno škodoželjnostjo izda celo vrsto svojih kolegov? Tak blagodejno vpliva odgoja in naobrazba tukajšnjih prusaških profesorjev na dijaštvo, da se v četrti in peti šoli najdejo denuncijanti, ki izdajajo svoje kolege. O npravosti in delovanju teh denuncijantov bomo še govorili, za danes hočemo le še pripomniti, da se je proti revnim kočarskim in želarskim dijakom trpinom uvedla velikanska disciplinarna preiskava, da, bati se je celo, da se bode črez Ptuj in okolico razglasilo obsedno stanje in se bo uvedel preki sod. Zadnji čas je, da je posveti v ta Avgijev hlev enkrat pošteno! Vso pozornost hočemo posvetiti temu zavodu, in opozarjamo na to gimnazijo naše državne in deželne poslance. — Radovedni smo na izid disciplinarne preiskave. Nato hočemo brez pardona v javnost s tem, kaj nem. dijaki počenjajo, in šele takrat bomo videli, kako se bode proti njim postopalo. Slovensko dijaštvo pa v tem boju naj ne omaguje, svesti si bodite, da stoje za vami vaši stariši in vse ljudstvo ptujskega okraja.

Druge slov. dežele.

Izvrševalni odbor narodnonapredne stranke na Kranjskem je v svoji seji dne 14. tm. sklenil oster protest proti klerikalni gonji zoper državno in avtonomno uradništvo, katera gre za utesnitvijo njih političnih pravic in za omejitvijo njih javnega delovanja.

v **Znani klerikalni priganjač Tomaž Pavšlar iz Kranja** je bil včeraj pri sodišču v Kranju obsojen na 3 tedne zopora oz. 150 K globe, ker je v neki vlogi obdolžil tamošnje okrajno glavarstvo, da je v neki njegovi zadevi protizanito postopalo.

v **„Veleždajski proces“ v Ljubljani.** Poročali smo svoj čas o obtožbi, ki jo je dvignilo ljubljansko državno pravdnštvo proti voditeljema ljubljanske NDO Škerlju in Sirku, ker sta na nekem zborovanju mladeniške organizacije NDO, ki ga nista oblasti naznanila, predlagala in pustila sprejeti brzojavko, s katero se je pozdravljalo kot mučenike one člane češke narodnosocialne stranke, ki so bili zaradi antimilitarizma obsojeni v ječo. S tem da sta se pregrešila proti § 305. k. zak. (poveljevanje kaznivega dejanja) in proti §. 15. društv. zak. Včeraj se je vršila pred ljubljansko dež. sodnijo proti obema obtožencema obravnava. Po dokazilnem postopanju je sodišče oba oprostil. Drž. pravdnik je priglasi ničnostno pritožbo.

v **Zblaznel mlinar.** Poročali smo že o Rudolfu Miheliču, mlinarju na Pečku pri Vel. Laščah, ki je dne 10. tm. v hipni blaznosti s sekuro napadel svojo ženo, ter ji skoro odsekal obe roki in jo na glavi težko ravnal. Žena je ravno varvala svoje štiri otroke v starosti pol leta do 10 let, ko jo je mož zgrabil za lase in jo začel obdelovati s sekuro. Otroci so se med tem poskrili pod mizo in pozneje, ko sta zakonska v krvavi borbi prišla iz hiše, zbežali k sosedom. Jera Mihalič je baje že umrla vsled poškodb, katere ji je prizadjal njen mož. Rudolfa Miheliča so oddali v blaznico na Studenec.

Hotelska delniška družba Grljan-Miramar v Trstu razpošilja vabila na subskripcijo. C. kr. namestništvo v Trstu je dovolilo denarnim zavodom: »Tržaški posojilnici in hranilnici«, »Jadranski banki« in »Trgovsko-obrtni zadrugi« v Trstu napraviti pripravljalne korake za ustanovitev »Hotelske delniške družbe Grljan-Miramar« s polno vplačano glavnico 1.000.000 K, katera bo razdeljena na 5000 delnic po 200 K nom. Imenovani zavodi so kupili hotel Grljan (Grignano) pri Miramaru za znesek 500.000 K in odstopijo vse podjetje novi družbi. Za ostalih 500.000 K, t. j. 2500 delnic po 200 K se vabi na subskripcijo. Subskripcijski rok konča z dnem 15. jan. 1911. Pri subskripciji je treba vplačati za vsako delnico 100 K v gotovini takoj, ostanek po repartitiji delnic — najpozneje do 15. febr. 1911. Delnice participirajo na dobičku družbe od 1.

marca 1911. Na slučajna vprašanja odgovarja Jadranska banka v Trstu.

Samomorilka. V Trstu so v četrtek zjutraj identificirali truplo one gospe, ki se je prejšnji večer blizu pokopališča zastrupila z ogljikovo kislino. Kakor se je sumilo na podlagi dveh razglednic, najdenih pri nesrečnici, se gre za slikarico Marijo Scholz, staro 42 let. Ne ve se, kaj je umetnico privedlo k obupnemu koraku.

Imenovanje. Finančni komisar dr. Rudolf Savojc, ki je bil od ljubljanskega finančnega ravnateljstva pridržen v službovanje finančnemu ministrstvu, je prevzet definitivno v to ministrstvo in imenovan za ministerijalnega podtajnika.

Iz finančne službe. Računski oficijal Ivan Roštan je imenovan za računskega revidenta v devetem činovnem razredu, računski asistent Albin Zajec za računskega oficijala v desetem, nadalje carinski oficijal Fran Garbas za carinskega revidenta v devetem, davčni oficijal Ernst Sedlak za davčnega upravitelja v devetem in fin. straž. komisar prvega razreda Fran Habjan za fin. straž. nadkomisarja drugega razreda v devetem činovnem razredu, za ljubljanski službeni okoliš.

Umrla je v Ljubljani ga. Pani grofica Lichtenberg. roj. Beltsch.

Dnevna kronika.

Izpremembe v avstrijski diplomaciji. Avstrijski poslanik na madridskem dvoru grof Welscherheimb je upokojen. Za njegovega naslednika je imenovan sedanji avstrijski poslanik v Bruslju grof Wydenbruch. Avstrijski poslanik v Petrogradu, grof Berchtold, je vpokojen. Za njegovega naslednika je imenovan grof Thun-Velsesina. Za avstrijskega poslanika pri Vatikanu bo imenovan sedanji poslanik v Bukareštu, knez Schönburg, toda imenovan bo šele tedaj, kadar bo odpoklican z Dunaja sedanji papeški nuncij Granito de Belmonte. Kot njegov naslednik je designiran dosedanji belgrajski poslanik grof Forgach, ki pride torej na mesto Schönburga v Bukarešt.

Državna loterija. Pri 15. t. m. 40. zrebanju drž. loterije je dobila glavni dobiček v znesku 200.000 kron srečka št. 483.442, 50.000 K srečka št. 168.571, 20.000 K srečka 218.458 in 10.000 K srečka šte. 35.250.

v **„Nemški“ značaj mesta „Brno“.** V občinskem svetu se je 13. dec. otvorila budgetna debata. Deficit znaša 727.000 K, 400.000 K več kakor lani. V debati je socialno-demokratska opozicija spravila ta deficit v zvezi z zastarelim volilnim redom in zahtevala vpeljavo splošne volilne pravice v brnski občinski zastop. V imenu občinske majoritete je odgovoril Wokurek, da v Brnu ni misliti na volilno reformo, in sicer iz narodnostnih razlogov. V Brnu se je konštatoralo 39% Čehov, kateri pa v občinskem svetu niti niso zastopani.

v **List „Münchener Neueste Nachrichten“** je prinesel te dni zanimiv članek o Trstu, v katerem dokazuje statistično nazadovanje italjanskega in napredovanje slovenskega elementa v Trstu in okolici. Poročevalec, ki biva že dalj časa v Trstu in opazuje skrivno, a uspešno delovanje Slovencev, je sigurnega mnenja, da je italjanska večina v Trstu javno iluzorična, ki se ne bo več dolgo vzdržala. Uradna statistika prikazuje že sedaj 40% Slovencev. Če bi Slovenci že pred 20 leti imeli v Trstu svoje šole, bi danes ne bilo več laške majoritete v Trstu.

v **Učno potovanje slovenskega učiteljsstva.** V poletnih počitnicah prihodnjega leta se namerjava prirediti učno potovanje slovenskega učiteljsstva na slovanski jug. Glavni namen tega potovanja je spoznavanje šolskih razmer v slovanskih deželah in sicer v Dalmaciji, Bosniji, Hercegovini, na Hrvaškem in Srbskem.

v **„Hrvaško časnikarsko društvo“** v Zagrebu priredi jutri 18. dec. glavno ustanovno zborovanje in sicer ob 10. uri predpoldan v dvorani „Matice Hrvatske“.

v **Kolera v Budimpešti.** 13. tm. se je v Budimpešti nenadoma pojavila kolera. Prodajalka zelenjave Marija Pali je dospela iz Raba v Budimpešto. Že med potjo je čutila, da ji ni dobro. Ko je prišel vlak na kolodvor, je Marija Pali že umrla. Takoj so jo spravili v bolnišnico, kjer je raztelesenje pokazalo, da je umrla na kolero. Naravno, da je z ženo ptovalo mnogo ljudij, ki so prišli ž njo v dotiko. Sedaj je oblast morala poiskati dotične osebe, da jih izolira! No do takrat se more že polovica Budimpešte okužiti.

v **Novi Kubelkove gosli.** Kakor se poroča, je znani češki virtuozi na gosli kupil na Angleškem za 6000 funtov šterlingov ali 145.000 kron najboljšo Stradivarijeve gosli na celem svetu. — Znane so bile pod imenom „Emperor“, ki nadkrijuje glasovite gosli Messias“. Gosli so počivale 100 let nedotaknjene v neki zbirki. Prvotna cena jim je bila 10000 funtov šterlingov.

v **Vseslovanska pevska zveza.** [Odbor sofijskega kongresa je vsled predloga najuglednejših članov odločil, da se tekom prihodnjega leta vrši v Belgradu veliki vseslovanski koncert z udeležbo 50—60.000 članov in članic raznih slovanskih pevskih društev. Ta koncert bi se naj vršil isti čas ko vseslovanski časnikarski kongres, ki se bo vršil tudi prihodnjega leta v Belgradu.

Po svetu.

v **Ruski car v Belgradu.** Petrogradska „Novoje Vremja“ potrjuje vest, da bo car Nikola II. tekom leta 1911. posetil Sofijo in Belgrad. V Belgradu bo več dni gost srbskega kralja. Car ne bo potoval preko Avstro-Ogrske, marveč preko Rumunske ali pa preko Črnega morja.

Ruski zrakoplovec Maslenikov v Belgradu. Ruski zrakoplovec Maslenikov je došel te dni v Belgrad. Vojni minister Gojković mu je dal na razpolago inženirskega stotnika Miletiča, ki je studiral aviatiko na Francoskem. Maslenikov bo priredil svoje izlete na Banjici pri Belgradu.

Naše slovenske gospodinje zahtevajo povsod Kolinsko novo kavino primes ker je to najboljši in edini slovenski izdelek. 167 10

Najnovjša brzojavna in telefonična poročila.

Vesti o cesarjevem zdravju.

Dunaj, 17. dec. Cesar se je peljal danes zjutraj iz Schönbrunnna v dvorni grad v odprtem vozu. Vse vesti, da bi se počutil slabo, so neresnične. (Včeraj so bile na inozemskih borzah, zlasti londonski, raztresene vesti, da je cesar zbolel. Op. uređn.)

Posvetovanja glede bančnega statuta.

Dunaj, 17. dec. Danes se je pripeljal ogrski finančni minister Lukacs na Dunaj k ministru Bilinskemu na posvetovanje glede bančnega statuta. Inel bo konferenco tudi z guvernerjem avstrijsko-ogerske banke Popovičem.

Potres.

Dunaj, 17. dec. Seismografi na tukajšnjem osrednjem zavodu za geologijo so danes kazali močan potres v oddaljenosti 10.500 km. Potres je bil na zapadu.

Umrlí zvezdoslovec.

Meran, 17. dec. Danes je umrl tu znani zvezdoslovec Meyer bivši ravnatelj berlinske družbe za poljudne narayoslovne vede, „Urania“.

Viharji in povodnji na Angleškem.

London, 17. dec. V La Manche-kanalu divjajo silni viharji. Neka nemška ladija je hudo poškodovana. V nekaterih pokrajinah na Angleškem so silne povodnji; voda okroža cela mesta in vasi ni še vedno narašča.

Razpuščena shoda ruskih dijakov.

Petrograd, 17. dec. Policija je razpustila neki shod, katerega so sklicali slušatelji tukajšnje tehnike. Ker dijaki niso hoteli iti narazen, so odpeljali policaji vsakega posamezno iz dvorane. — V Moskvi je razpustila policija shod visokošolcev, ker so se pele na njem revolucionarne pesmi.

Književnost.

v **Fran Milčinski, Pravljičec.** Z risbami G. Birolle in M. Gasparija. Milčinskega pravljice so knjiga, kakor je doslej ni bilo enake vslovenski literaturi. Snovi si je izbral pisatelj iz slovenskih narodnih pravljic, toda obdelal, izgledil in zaokrožil jih je po svoje, kakor Trdina dolenske bajke, tako da je knjiga njegova umetniška last. Jezik in slog prepaja pristni slovenski narodni duh, ki se posebno razodeva v napol naivnem, napol ironičnem načinu pripovedovanja. Milčinski je pokazal, da je pravljica po obliki in ideji velik umetvor, da prava mladinska knjiga ni samo veselje mladini, temveč tudi visok umetniški užitek odraslemu izobražencu. — Knjigo sta okrasila z mnogimi risbami mlada slovenska umetnika Birolle in Gaspari, ki sta se dobro znala prilagoditi lahkotnemu, toplemu, naivno ironičnemu tonu pravljic. Ni dvoma, da dobi to krasno, za našo mladinsko literaturo epohalno delo tisto priznanje, ki ga zasluži. — Cena je z ozirom na vsebino in opremo ter v primeri s podobnimi nemškimi edicijami dovolj nizka: elegantno v platno vezan iztis K 4, po pošti K 420.

Obrambni vestnik.

v **Maks Zalokar,** izdelovatelj droži je dal družbi 60 K kot nadaljni prispevek od droži. — **Adolf Jacobi** je poslal družbi znesek 74 K 64 v kot prispevek cigaretnih papirkov.

v **Kotnikovi kolki so izšli!** Na mnogostranska poizvedovanja naznanja CMD, da so že izšli kolki s sliko največjega narodnega dobrotnika Karla Kotnika ter se naročajo v družbini pisarni v Ljubljani. Pri tej priliki priporoča CMD tudi ostale svoje narodne kolke, kakor jubilejne, šentiljske in s sliko družbine šole na Muti. Poraba narodnih kolkov pojema, odkod naj dobi družba sredstva za vedno naraščajoče narodne potrebe?

Ali imate bolečine?

Od revmatizma, protina, glavobola, zobobola? Ali ste si po prepibu, prehlajenju kaj nakopali? Poizkusite z bolečine tolažečim, zdravilnim, krepčujočim **Fellerjevim fluidom** z znamko „Elsafluid“. To ni samo reklama. Tucat za poskušnjo 5 kron poštne prosto. Izdelovalec samo lekarnar Feller v Stubici, Elzin trg št. 264, Hrvaško.

v Božične in novoletne razglednice v bogati izbiri priporoča CMD vsem prijateljicam in prijateljem revne slovenske mladine. Ravno za visoke praznike odprimo srca narodnim potrebam ter ne kupujemo blaga, ki donaja korist le tujcem!

v Vsem Ciril-Methodovim podružnicam se glavna družba toplo priporoča, naj poberejo članarino, izpraznijo nabiralnike v svojem področju, da dobi družba denar še nekaj dni pred Novim letom, ker samo taki prispevki bodo izkazani v bodočem družbinem koledarju.

a Ciril-Methodovemu obrambnemu skladu so pristopili z zneskom 200 K pod števil. 855 slovenski profesorji ljubljanske realke.

v „Če se vinar k vinarju da, pale družba dobiček ima“. S tem motom je poslal g. A. Oset Družbi sv. Cirila in Metoda znesek 3 K 20 v, ki jih je nabral na ženitovanju zavednega kmeta Fr. Lačna v Tolstem Vrha. — Prostovoljno gasilno društvo v Trbovljah pošilja znesek 24 K kot čisti dobiček „Miklavževega večera“.

v Iz Metlike. Gospa Katina Guštinova je poslala za božičnico otrokom družbinih šol 10 predpasnikov in par nogavic. K nakupu blaga je pripomogla marljiva gospa Agata Makarjeva. Božičnim darilom je bil pridejan tudi star denar, ki ga je podaril učitelj K. Barle. Štanjol pa je nabral mali Milan Guštin. Iskrena hvala darovalcem.

a Družbi sv. Cirila in Metoda je daroval gosp. Al. Mlakar, gozdar pri knezu Auerspergu na Dolenskem v veseli družbi pri Graharju na Hajdinu po g. učitelju Klajnščku 10 K. — G. M. P. je daroval naši družbi na Strelove stare podkve iz Mokronoga 4 K. — Gdč. Berta Müllerjeva v Zagorju za Savo želi družbenim malčkom veselih praznikov, to željo pa je opremila s štirimi kronami, s tisoči rabljenih poštinih znamk in odrezkov od smodk. — Šentpeterska moška podružnica v Ljubljani še menda ne ve za svojega najnovejšega brambovca — pokrovitelja. Tam gori okoli cesarskega Dunaja bivajo trije somišljeniki, vneti Slovenci in ti so plačali en obrambni kamen in s tem postali pokrovitelji z imenom „Slovenska trojica dunajske okolice“. Hvala Vam, častiti rodoljubi za dobrotne darove, položene na altar ljubljene domovine!

a Ko mene več ne bo. Družbi sv. Cirila in Metoda v korist sta se zopet zavarovala na življenje dva rodoljuba, prvi za 1000 K, drugi za 500 K. Polici sta poslala družbi, zavarovalnino pa božeta plačevala sama. Na ta način je poskrbljeno za družbo, da bo še v oni dobi, ki ji sedanjí osební prijatelji ne bodo mogli več pomagati, deležna njihove dobrote. Te vrste družbenih podpirateljev se je priglasilo doslej 25, zavarovana vsota znaša 17.500 K. Hvala „Prvi češki“, da opozarja na ta vir dohodkov, hvala vsem zavarovancem, ki so zavarovavši sebe, zavarovali slovenstvo!

v Za Ciril-Methodov obrambni sklad je sicer prijavljenih že dokaj dobrotnikov, toda še mnogo jih manjka. Prošijo pa se tudi že prijavitelji, da začno vplačevati obljubljene deleže, ker s samimi podpisí se ne bomo mogli ubraniti sovragov.

Narodnjaki, darujte po malih prispevkih za „Sokolski dom“ v Šoštanju!

Vsak posestnik konj
naj rabi le splošno znani
originalni H ozobec | L |
z znamko | C |

Stoji močno! Vsaka nepravilna izključena! Edino praktičen za gladka pota! Dobiva se v podkovalnicah in trgovinah z železino.

Svarilo Samo H ozobci so pravi, ker so iz posebnega jekla. Pazite na ponaredbe, ker drugi izdelki so iz slabega materiala.

Pri nakupovanju naj se gleda na varstveno znamko, ki se nahaja na originalni H ozobcu.

Proda se pod ugodnimi pogoji rodovitno **posestvo z mlinom in žago**, ležeče ob južni železnici. Močna in trajna vodna sila omogoči potom turbine napravo električne centrale za trg in okolico. Že mlin in žaga sama undi gotov krah. Natančnejše informacije daje **Robert Kunze, Št Jur ob južni železnici.** 293 4-1

Izjava

Podpisani Friedrich Irman, sluga pri gospodu vitezu Haupt-u v Strošneku, preklicujem s tem moje zlobno govorjenje čez g. Antona Kajtna oskrbnika istotam, namreč da hodim njega nadzorovati kakor tudi vse druge žalitve, katere utegaejo njemu na njegovi časti in dobrem imenu in ugledu v celej okolici škodovati kot neosnovane in neresnične in ga prosim tem potem javno odpuščanja ter se mu obenem zahvaljujem, da je odstopil od sodnijskega postopanja proti meni.

Strošnek, 15. decembra 1910.

Friedrich Irman.

Leto 1911 **Ilustrovani narodni koledar** **Leto 1911**

letnik XXII. izide v kratkem.

Slavna društva, knjižnice in čitalnice, kakor tudi privatnike opozarjamo, da ga naroče pravočasno.

Zvezna tiskarna v Celju.

Hotel Trabesinger v Celovcu

Velikovaška cesta št. 5
se priporoča

potnikom, ki prenočujejo v Celovcu.

Tukaj najdejo lepe, snažne in po zimi zakurjene sobe po 1 K do 5 K, okusne jedi, dobro pijačo po ceni.

Veliko dvorišče za vozove in tri hleve za konje.
Za zabavo služi 660—1

kegljišče, po zimi zakurjeno.

Po leti sediš na senčnatem vrtu.

V tem hotelu najdete vsak dan prijetno slovensko družbo, posebno v sredah zvečer.

Velike dvorane za shode in veselice.

Na kolodvoru pričakuje gostov domači omnibus. Lastnik. **Ivan Millonig.**

Toif-ov Talanda Ceylon čaj.

639 10-3

Za gg. trgovce in privatnike: račune, pismen papir, zavitke, vizitke poročna naznanila prospekte, cenike itd. itd.

Zvezna tiskarna v Celju

Za p. t. društva: vabila, lepake, okrožnice, sporede, vstopnice. članarinske knjižnice sprejemnice itd. itd. itd.

Zvezna tiskarna v Celju

Za p. n. urade, posojilnice kr. šolske svete itd. uradne tiskovine, zavitke, pobotnice menice, napise itd. itd. itd.

Zvezna tiskarna v Celju

Zvezna knjigovoznica

izvršuje vsa knjigovozna in galanterijska dela v najokusnejši obliki ceno in točno.

Šilerjeva cesta 3

LISTEK.

Tast Kondelik in zet
Vejvara.

Črški spisal Ignát Herrmann. — Poslovenil Stanko Svetlina.

Gospod Kondelik se ni mogel oprostiti svojega čudnega razpoloženja. Tisočkrat se je že prebudil v vseh teh letih, odkar je živel s svojo Betko srečno, zadovoljno zakonsko življenje, in vsako novo jutro je bilo čisto vsakdanje, pravilno nadaljevanje prejšnjega dneva. Dnevi, tedni, meseci, leta so se vlekla v nepretrganem pasu skupnega občevanja brez posebnih izprememb; nikdar mu ni prišlo na misel, da bi se njegova današnja Beti kaj razlikovala od včerajšnje, nikdar ni čutil, da bi bil on sam drugačen Kondelik kot oni včerajšnji Kondelik. Toda na to nedeljo je bilo drugače. Zdelo se mu je, kakor da ne bi bil popolnoma v svoji lastni, znani koži in Beti — se mu je zdelo — da je tudi nekaj drugačna. Bilo mu je, kakor je navadno prijateljem, ki so se razprli in ki se bližajo, ko so se čez dolgo časa pomirili, z gotovo previdnostjo, s preiščenostjo, da se ne bi nikjer dotaknili vzroka prejšnjega razpora. Kar se je prej razumelo samo ob sebi, o čemur ni niti preiščeval, ta vzajemni stik s soprogom se mu je zdel danes imenitnejši. Rad bi bil svojo »mamico« zgrabil in jo iskreno poljuboval, toda vendar se ni upal, da ne bi razdril nekaj prazničnega, milega, nežnega, s čemur je bila obdana, kakor se mu je zdelo. To, kar ga je bilo večer in ponoči k njej približalo, kar je bilo v njem tako živo pokicalo v spomin nežno razmerje prvega časa v zakonu, ga je obenem oddaljevalo od nje. Zdel se je napram njej mnogo strožji in slednjič je prišel do negotovega spoznanja, da njegova žena ne pripada več tako izključno samo njemu samemu, ampak da mora deliti njeno pozornost, naklonjenost, spoštljivost z nekim drugim, do sedaj neznanim, nevidnim...

In kakor bi se bil drugič zbudil, je naglo vstala v njem polna zavest o vsem, kar ga čaka. Spomnil se je na vako besedo tete Katinke, spomnil na sledeče trenutke, na svoje misli, predno je zaspal, na Betin objem, in kakor da bi se mu v prsah nekaj dvignilo, kakor da bi se vzvalovilo. Niti vedel ni, čemu zajutrukuje, ker se mu je zdelo, kakor bi bil popolnoma sit, še od včerajšnjega dneva, in ta nedeljska kava ni imela danes zanj tiste slasti, kakor drugače. Bil je z vsem prenapolnjen, tako da je njegova notranjost potrebovala kakega odtoka, izliva. Že davno ni čutil v sebi želje, da bi komu povedel o tem, da bi komu zaupal, kakor ravno pri današnjem zajutruku. Mora tako napraviti.

Koga ima tu? Kdo mu je najbližji, komu bi se mogel do dobrega izpovedati? Komu bi mogel nartiti polovico teže tega nepričakovanega, skoro mamečega in zopet blažilnega odkritja?

Nikomur izmed starih prijateljev, ali bolje povedano, starih znancev, čeprav je to gospod stavbenik Bečka ali štukater Konjetop. Ne moreta imeti smisla o njegovem dušnem stanju in o celi rodbinski bodočnosti. Morda bi o tem postrani in zasmehljivo delala dovtipa, morda bi navsezadnje čul naravnost kako neresno, bodočo opazko. Takim starim fantom ni za vsako besedo.

Vejvara je tu! Vejvara, najbližja duša njegove rodbine, najbližji njegovemu srcu, in slednjič mož, na katerega se v najkrajšem času zgrnejo podobne skrbi in veselje, isto zanimanje. Da, Vejvara. Njemu more zaupati, brez strahu, da bi njegova skrivnost dala povod kaki neresnosti, da ne bi v njem vzbudila spoštovanja. Seveda, on je veliko mlajši, toda on je zet, soprog in bodoči oče. Razum različne starosti sta oba v enem in istem položaju.

Mojster Kondelik se je veselil, ko je prišel k temu zaključku. Kar najprej z Vejvaro o tem govoriti! Še danes!

Hitro je posrkal ostalo kavo in je dvignil glavo. Danes? Toda še dopoldne lahko to napravi! Spomnil se je, da je včeraj Vejvara rekla, da se je v pisarni oprostil za današnje dopoldne, ker je računai, da pride z venčka šele proti jutru. Da se naspí. Sicer ni bil na venčku, toda v pisarno tudi ne pojde. Neumen bi bil, ko se je že oprostil. In že zato ne pojde, ker ni dovolj čist, da bi se mogel svojim tovarišem pokazati. Z onimi modrimi sencí, z umazanimi rokami! Na magistratu, kjer mora biti vse čisto kakor steklo! (Treba je pripomniti, da mojster Kondelik v tem trenutku ni mislil prav nič politično, opozicijsko ali ironično. Kar se uradnikov tiče, je bil prepričan, da je tam vse v redu, in kar se tiče gospodov svetnikov in občinskih svetovalcev, je vsaj upal. Toda na to sedaj sploh ni mislil.)

Dobro. Obleče se, pojde na Vinograde po Vejvaro in ga povabi kam na kozarec vina, v kako prijazno vinarno in po kakem gulažu ali koščku svinjskega mesa mu razodene svoje srce. Sicer pa bosta danes mlada takointako obedovala pri njih, pri Kondelikovih, torej ne bo treba Vejvari hiteti, ko bo z očetom.

Sedaj je bila ura devet, do desete se mojster počasi napravi, ob pol enajstih se napoti na Vinograde. Vse se ujema.

Gospod Kondelik je hodil iz sobe v sobo, prijetna gorkota, ki je dihala po sobah, mu je dobro dela, in gledal je skozi okno na snežene strehe. — Take zimske dneve je imel rad. Prikradla se mu je v srce velika zadovoljnost z vsem svetom in zdelo se mu je, da ga ni nad jasnim zimskim vremenom.

Gospa Kondelikova je pripravljala v kuhinji nedeljski obed in se je malokedaj pokazala v sobi; samo če je potrebovala kako posodo ali kako posebno stvar ali kako dražjo dišavo.

»Ali boš šel ven, stari?« ga je vprašala o priliki. »Pojdem, mati, pojdem. Z Vejvaro kam na kozarec vina. Splahneva ono včerajšnje nezgodno.«

»Toda ne zamudita se kje«, je opomnila gospa. »Pazita, da se vrneta o pravem času. Saj veš, da gremo po obedu na sprehod.«

»Pojdemo, Beti, pojdemo«, je zagotavljal mojster.

Čas je potekal. Mojster je vzel časopis, da bi bral, toda hitro ga je zopet odložil. Bil je nestrpen in ni mogel čitati. Zdajpazdaj se je pogledal v zrcalu in mojster je vselej nagubal čelo, ko so se poznali do sedaj sledovi včerajšnjega mazanja. — Preklete črnilo! Na koži se drži še bolj nego na papirju. In v malih brazdah na dlanih je bilo še hujše. Toda kaj dlani! Te se skrijejo.

Slednjič je bil mojster pripravljen za odhod in gospa mu je pobrala na njegovi zimski suknji vsako smet. Tedaj so se zunaj v kuhinji odprla vrata in ozval se je neki tuj, toda vendar znan glas. Katinka je nekaj odgovorila in potem je takoj nekdo potrkal na sobna vrata.

»Moj Bog«, je zašepetala gospa Kondelikova, »kdo pa prihaja sem sedaj, ko kuham!« Potem pa je zaklicala — in z njo obenem tudi mojster: »Dajljet!«

Vrata so se odprla in prestopila je prag oseba, katere se ne bi do smrti nadejala. Gospa Muknšablova.

Bila je različno oblečena, v vsem, kar ji je nudila njena omara. Na plišastem zimskem klobuku ji je tičala kričava rdeča roža. Široko obličje gospe Muknšablove je bilo pokrito z nasmehom, ki se je igral v vseh kotih, v vsaki gubi, nasmeh, ki se je vedno spreminjal, kakor bi bil sestavljen iz neštevilnih vrst, kakor bi se izlival iz vseh luknjic rumene, zgrbljene kože.

»Ponižno se klanjam, gospa Kondelikova«, se je zaslísal suhi glas gospe Muknšablove. »dobro jutro, dragi gospod!«

Gospa Kondelikova se je komaj zavedla, tako je bila presenečena. Kaj je zopet prineslo sem to čudno gospo, ki ji je nekoč napravila toliko grenkosti in zadreg. Kaj išče v tej hiši, katero je že enkrat tako vznemirila? Toda vendar je morala spregovoriti.

»Pozdravljeni, gospa Muknšablova...« in pogled gospe Kondelikove je vidno razodeval mučno radovednost, za kaj se gre.

»Čudite se, gospa Kondelikova, ker prihajam«, je nadaljevala gospa Muknšablova in je skrbno zaprla za seboj vrata. »Toda, moj Bog, kam pa naj človek gre, ako potrebuje sveta, kot k prijateljem — (gospod Kondelik se je pri teh besedah neznansko začudil in debelo pogledal) in jaz sem tako vesela, da smo se spoznali in jako číslam vaše znanje.«

Gospa je obmolnila in videlo se je, da bi rada nadaljevala sede. Kakor nehote ji je rekla gospa Kondelikova:

»Sedate, prosim...«

Gospa Muknšablova je sedla, vzela z roke aksamitovo torbico in jo je položila v naročje.

»Vseobče, gospa Kondelikova in dragi gospod, prihajam k vam kakor mati k materi — k izkušnim starišem po svet. — Lotinka se bo omožila — gospod Pajtlšmid, kakor veste — in ker je to moj edini otrok in ker nisem izkušena v takih stvaréh, prihajam s svojim materinim srcem k vam. Mislila sem si, da imate v nedeljo nekoliko časa in mi ne smete vzeti tega za zlo. Vi mi odkrito poveste — sem si mislila — kaj in kako. Takale stvar sreča človeka samo enkrat v življenju. In vendar sirotica tudi svoje zahteva.«

Mojster Kondelik je bil kakor na trnju, toda menil je, da v tem trenutku ne sme opustiti svoje žene. Odpel si je torej zimsko suknjo, da se ne b potil, Menda bo za sedaj to zadostovalo, je upal.

Gospa Kondelikova je po besedah gospe Muknšablove globoko vzdihnila. Iz njenega uvoda je slutila, da ne bo s svojo zadevo tako hitro gotova. Položila je roke v naročje in je vdano čakala, s čim pride draga mati Lotinkina na dan. Nič drugega ji ni preostajalo.

Gospa Muknšablova se je naredila, kakor da ne vidi, da se je gospod Kondelik odpravil od doma in ni se zmenila, da si je odpel zimsko suknjo. Toda noben migljaj ji ni ušel. Sedaj se je obrnila na stolu, kakor bi si hotela napraviti najudobnejši sedež in je počasi, kakor v zadregi, sláčila desno rokavico. Kakor da bi hotela pribiti čas, da uredi svoje misli.

Ko je slekla rokavico, jo je položila na torbico v naročju in je naglo pogledala gospo Kondelikovo.

»Skrbi so prišle na naju, velike skrbi, draga gospa Kondelikova«, je spregovorila gospa Mukn-

šablova in se je neprenehoma držala na smeh. — »Čela stvar že gre h koncu — in res, vesela bi bila, da bi se že vse končalo. Seveda, gospa Kondelikova, to je pravzaprav vesela skrb, omožiti hčer, kjer imajo vsega zadosti, kjer je blagostanje, kakor na primer pri vas. Toda pri nas, kjer moram vsak krajcar desetkrat na dlani obrniti, predno ga dam iz rok! In zato sem se namenila k vam. Ne vzemite mi tega za zlo, da sem šla naravnost k vam, in svetujte mi, draga gospa Kondelikova: ali naj pripravimo svatbo doma, ali naj jo imamo v kaki restavraciji, kakor je bila na primer gospoda Vejvare in gospodične hčerke, v Meščanski besedi?«

Gospa Kondelikova je nabirala rob predpasnika v gube.

»Res ne vem, gospa Muknšablova, kako naj vam svetujem. To je vse odvisno od tega, kako imate doma napravljeno V vsakem oziru pa je v restavraciji udobnejše...«

»Zelo udobno«, je potrdil mojster Kondelik, »to lahko rečem. Nobenega letanja ni, nobenega obleganja, nobene ekature. Vse se izroči restavraterrju, pride se, sne se, popije, kar je pripravil, plača se — in se gre domov.«

Gospa Muknšablova je pomigala z glavo. Nasvet Kondelikovih jo je gotovo zadovoljil. In prišla se je poslednjih mojstrovih besed.

»Res, plača se, in stvar je urejena. Ali smem vprašati, gospa Kondelikova: koliko pa stane to za osebo? Koliko ste na primer plačali vi. Vseobče. Ako ni to tajno.«

In z napetostjo je pričakovala odgovora.

»Kaka tajnost«, je odgovorila gospa Kondelikova smehljaje. »Tri goldinarje smo plačali za kuvér — za osebo, kaj ne, stari?«

»Tri goldinarje«. »Seveda brez pijače«, je pristavil hitro. »To je stalo zopet lepe denarce — pivo, vino, likerji...«

»To je posebej?« je vprašala gospa Muknšablova zategnjeno.

»Kako pa, posebej, posebej!« se je zasmel mojster. »To bi se restavrater ukani! Včasih spi je samo en človek za tri goldinarje — posebno ako se načne šampanjec.«

Gospa Muknšablova se je zamislila.

»Pri nas bi seveda bilo to brez šampanjca«, je menila. »Gospod Pajtlšmid ima najrajši pivo — in me ženske tudi ne naredimo mnogo škode na vinu. Ako človek pije celo svoje življenje vodo, pa zadostuje nekoliko steklenic avstrijskega popolnoma.«

Gošpa Muknšablova je spregovorila te besede tako odkrito in brez vsake hlinjenosti, da je obličje gospe Kondelikove spreletel izraz sočutja. V tem trenutku ji ni bila gospa Muknšablova tako zoperna. Dobro je opazila, da prevladuje na nasmehu bodoče tašče gospoda Pajtlšmida izraz skrbnega računanja.

»Tri goldinarje za osebo«, je ponavljala gospa Muknšablova bolj sama zase. »In k temu še goldinar za pijačo — to so štirje...«

»Dovolite, gospa Muknšablova«, je pripomnila sedaj domača gospodinja, »to se da napraviti še ceneje. Lahko dobite kuvér tudi za dva goldinarja, za poldrug goldinar. Mi smo seveda vzeli za tri, da bi bilo pošteno. Koliko pa je bilo tudi jedil, katerih nismo snedli!«

»Moj Bog, za dva!« je zaklicala gospa Muknšablova. »To bi popolnoma zadostovalo. Za Boga, za dva goldinarja se da tudi skuhati za enega človeka. — Ne vzemite mi za zlo, gospa Kondelikova: koliko pa vas je bila približno?«

Gospa Kondelikova je začela natihoma računati, toda takoj ni mogla naštetí.

»No, mislim, da nas je bilo okoli dvajset«, je odgovorila. »Dosti gotovo ni manjkalo. Sorodniki, znanci, tovariši družice — toda to je bilo samo, kar je moralo biti. Sele pri mizi se vidi, da marsikdo manjka. To se vedno zgodi...«

»Dvajset«, je ponovila gospa Muknšablova, »to znaša za celo omizje šestdeset, in pijača k temu — dragi moji, stotak je proč.«

»Stotak?« je rekel gospod Kondelik, »nanj se še ozrl nisem!«

Sedaj je torej vedela gospa Muknšablova skoro vse, in gospa Kondelikova je upala, da je zaslíšavanja konec. Gospa pa se ni premaknila.

»Nas seveda ne bo dvajset«, je rekla s povdarkom, kakor bi bilo Kondelikovim kaj na tem. »Komaj deset. Vi ste druga rodbina, mi nimamo toliko znancev. Seveda, bilo bi jih že, ako bi hotel človek vse povabiti, toda kam z njimi. Kdo pa bo vse plačal! In mislim si navsezadnje, gospa Kondelikova, stvar takole: da bi vendar le kuhala doma. Bomo že kako napravili, in slednjič: čemu pa naj bo taka svatba? Celó leto živimo takorekoč ob malem, gospod Pajtlšmid ravno tako. — Glavno je, da bode imel zakonski par v bodočnosti kaj jesti.«

Gospa Kondelikova je poslušala, smehljala se, pokimala z glavo, toda bala se je govoriti, da ne bi s kako opazko razdražila gospo Muknšablovo in bi ta zopet ne začela povpraševati, preiščevati in razlagati. Klicala je vse svetnike na pomoč, da bi se obiskovalka že poslovila; čas poteka, in kaj se bo zgodilo v kuhinji z obedom? Kaj pa je njej do tega, za Kriščevo voljo, na kak način pripravlja svatbo gospa Muknšablova?

Mojster Kondelik je dobro razumel taktičen molk svoje žene, hotel ji je pomagati, začel je zopet zapenjati zimsko suknjo, s čemur je hotel pokazati, da smatra zasliševanje za končano. — Gospa Muknšablova pa se ni brigala niti za molk gospe Kondelikove, niti za zapenjanje mojstra Kondelika. In če se je brigala, je gotovo mislila sama pri sebi: saj se boš zopet odpel. Zakaj gospa Muknšablova še ni bila gotova. Segla je v torbico, vzela ven čipkast robec, zamahnila je z njim — na kar se je razširil po sobi oster pižmov duh — dotaknila se je z robcem nosu in je pogledala gospo Kondelikovo.

In sedaj ni več ležal na obličju gospe Muknšablove prejšnji nasmeh, ki se je zdel tako prisiljen. Razpršil se je, zginil, morda ga je spodil ostri duh, katerega je bil poln njen robec, in namesto njega se je razprostiral na gubastem obličju gospe Muknšablove izraz resne skrbi. Prijela se je parkrat za nos, vzdihnila, gledala je sedaj gospe Kondelika, sedaj zopet njegovo ženo in je začela z zamolklim glasom, kakor bi se bala, da ne bi tu v kakem kotu poslušal kak vohun.

»Gospa Kondelikova — dragi gospod, Matere in stariši sploh si morajo pomagati, kjer se gre za bodočnost in srečo otrok. Kar sem mogla, sem napravila, samo da bi gospodična hčerka lahko šla brez ovire z gospodom Vejvaro k oltarju in da bi bila z njim srečna. Vem, da nikoli tega ne pozabite. Toda kar nisem pričakovala: sedaj sem sama v takem žalostnem položaju. In tu me je vleklo moje materino srce k vam. Na vašo besedo da mnogo ljudi, vas si lahko vzame vsak za vzgled. Vem, kako je name učinkovalo, ko je prišel takrat gospod k meni zaradi gospoda Vejvare, kako on razume vsako stvar. In mislim tudi, da ne bi ostalo brez učinka niti pri gospodu Pajtlšmidu, ako bi mu hotel gospod malo govoriti na srce...«

Gospa Kondelikova jo je gledala vsa osupla. Sedaj je pozabila na kuhinjo in na obed. Nepričakovani obrat gospe Muknšablove je vzbudil v njej neizrečeno začudenje in radovednost. In vprašala je naglo:

»Kaj ni z gospodom Pajtlšmidom vse v redu?«

»O, vse bi bilo z njim v redu, draga gospa Kondelikova, je odvrnila hitro gospa Muknšablova. »Lotinka mu je naklonjena in ga hoče, jaz nimam proti njemu prav ničesar in mu dam Lotinko brez pomisleka, kar je Bog združil, človek ne razdružuj — vse imamo pripravljeno in treba se je samo prigrasiti za oklice — v stanovanju naj bo on gospodar, sama pa pojdem v ono malo sobico, gospod jo pozna, v ono sobico, kjer je gospod Vejvara preživel troje krasnih let svoje mladosti, nikdar ne pozabiva z Lotinko nã to in imava od gospoda tukajle večer spomin, kako lepo nam jo je poslikal — taka plemenitost se težko najde, in to je tudi glavni vzrok, zakaj imam do vas toliko zaupanja — skratka, medve obe, jaz in hči, sva zadovoljni z vsem — in ne morda, da bi bil nama gospod Pajtlšmid premajhen gospod, čeprav ne dajo tam v cesarski zastavnici, kjer on uraduje, nobenemu preveč plače — toda naj bo, si mislim, večno ne bo dobival male porcije, enkrat mora priti avanz — kakor pravim, vse bi bilo v redu — a tu mi naenkrat gospod Pajtlšmid pove: jaz se ne bom oženil! Dragi gospod — gospa Kondelikova, s tem ne morem jaz kot mati soglašati. Ali morem sedaj punco zapovedati, naj si pridobi srce kakega drugega? Glavna stvar pa je: kje naj kakega drugega vzamem!«

Popolnoma razumljivo je, da sta bila po uvodu gospe Muknšablove, po njenih vprašanjih kar se tiče svatbene gostije, po njenem zatrjevanju, da je vse v najlepšem redu — skratka po vsem, kar je gospa Muknšablova nenadoma povedala, oba Kondelikova zelo presenečena. Mojster Kondelik je navsezadnje zopet odpel zimsko suknjo bodisi ker mu je bilo vroče v zakurjeni sobi, bodisi ker se je razgrel ob dolgem in zapletenem govoru gospe Muknšablove in je sedaj suknjo celo slekel. Oba sta gledala gospo Muknšablovo z neizrečeno napetostjo. Kaj pa naj ona napravita v tej zadevi?

Medtem je gospa Muknšablova zopet posegla po robec v torbico in ga je pritisnila na oči. — Očividno je bilo, da se gre za zelo važno stvar.

Precej časa so molčali vsi trije. Ko si je gospa Muknšablova brisala oči, sta se Kondelik in žena spogledala in pogleda obeh sta izražala vprašnje: »Kaj pa naju ta gospa pravzaprav prosi?« In presenečenju, ki se je vzbudilo vsled govora gospe Muknšablove, se je pridružil še strah. V kako stvar naj bi bila zapletena?

Tudi gospa Muknšablova je molčala. Morda zato, ker jo je prevzelo ginjenje ali zato, da bi nabrala moči za daljše pripovedovanje. Težko je bilo uginiti. Toda ko se ni nihče oglašil, je gospa spoznala, da ne preostaja ničesar drugega kot da sama zopet začne. Položila je robec v naročje, pogledala gospo Kondelikovo, gospoda Kondelika in je rekla proseče:

»Ali napravite to, dragi gospod? Ali se zavzamete za naju, za dve zapuščeni ženski?«

Gospod Kondelik je bil v veliki zadregi. Poravnal si je telovnik, šel s kazalcem za ovratnik, kakor bi ga ovratnik tiščal, in je slednjič odgovoril:

»Pravzaprav ne vem, gospa Muknšablova, na kak način naj jaz — to so zelo težke stvari — človek ima lastnih skrbi dosti — in kaj pravzaprav oni — —?«

Ako bi jo bil mojster Kondelik takoj zavrnil, bi bil rešen. Toda gospa Muknšablova je dobro vi-

dela njegovo zadrego in neodločnost, in to je bila voda na njen mlin. Naglo je torej spregovorila:

»Dragi gospod, gre se samo za par besed, prav vseobče. Nisem prišla po denar, tega si ne bi upala, toda po malo prijateljsko pomoč ubogi materi, zapuščeni sirotici. Nekoliko besed gospodu Pajtlšmidu, dragi gospod, da naj nima česar na vesti, da naj stori, kar je kot časten mož storiti dolžan. To vas prosim, dragi gospod, to mi zado- stuje.«

»Res ne vem«, je odgovoril gospod Kondelik, »kako ravno jaz — — saj tega gospoda Pajtlšmida niti ne poznam.«

»Ljubi gospod, to je vseeno«, je rekla vneto gospa Muknšablova. Menz tudi niste poznali in jaz vas tudi ne — no, in naenkrat sva se spriznili. To je takoj. In tako pojde tudi z gospodom Pajtlšmidom.«

Gospa Kondelikova se je premaknila na stolu. Neljubo ji je bilo, da se gospa Muknšablova zopet sklicuje na »prijateljstvo«, ki se je začelo na tak čuden, zelo neljub, da, popolnoma zopern način. Ko se ne bi tega spomnila! Bolje bi napravila.

Mojster Kondelik je spoznal, da ni njegovi ženi vse prav, ojunatil se je in je odgovoril:

»Brez zamere, gospa Muknšablova, ampak meni ni prav nič na tem, da bi se z gospodom Pajtlšmidom seznanil. — In razun tega: saj mi lahko reče, da me njegove zadeve prav nič ne brigajo, da naj se ne vtikam vanje — —«

Kakor da ne bi čutila pušice, ki se je skrivala v prvih mojstrovih besedah, se je gospa Muknšablova hitro vpletla:

»Ne, dragi gospod, tega ne poreče, bodite brez skrbi. On je človek kakor kokoš, dobra duša, nobenega ne razžali, vseobče — in gospoda še prav gotovo ne. In ravno ta njegova narava je vzrok vsega. Vse mu človek lahko reče, poslušaj kakor ovca, glava mu pri tem visi kakor jabolko na veji, potem pa naenkrat odgovori, kakor bi se prebudil: »No, pa naj bo po starem, tako je najbolje.« — Toda jaz tega ne morem tako pustiti, dragi gospod! — Pravim mu: gospod Pajtlšmid, Lotinka ima vse pripravljeno, perilo je gotovo, krstni list v redu in lahko se oženite. A on mi odgovori: Moj Bog, milostljiva gospa, vi tako s tem hitite! Meni je takole najljubše. — Oprostite, dragi gospod, on bi se oženil, ako bi se moglo to zgoditi brez kopulacije, vseobče. Toda gotovo priznate, da jaz kot mati ne morem s tem soglašati. Ne samo zavoljo ljudi in njih govornice, ne samo zavoljo cerkvenega zakona, toda kaj bi Lotinka počela, ako bi Bog dopustil, da gospod Pajtlšmid umre? Ako ji je usojeno, da bo udova, naj bo zakonita udova, pred uradom. Zakonita udova dobi penzijo, in če bodo otroci, ji plača nekaj erar za otroke. Kot mati moram vedno računati, da zet umre, dragi gospod. Ali nimam prav, gospa Kondelikova?«

Gospoj Kondelikovi se je vse vrtelo v glavi, o čemur je gospa Muknšablova govorila. Še nikdar ni videla matere, ki bi pripravljala hčeri svatbo in pri tem mislila na zetov pogreb. Razlaga gospe Muknšablove se ji je neizmerno studila. In vendar je gospa Muknšablova povedala vse to tako dobrovoljno, kakor bi se samo ob sebi razumelo.

Gospa Kondelikova je gledala »prijateljico« s stisnjenimi ustnicami in ni vedela, kaj naj odgovori. In gospa Muknšablova je ponovila svoje vprašanje:

»No, povejte, prosim, gospa Kondelikova: ali nimam prav?«

V tem trenutku, ko gospa Kondelikova ni vedela, kaj naj odgovori, jo je rešila Katinka. Odprla je vrata, pomolila glavo v sobo in je rekla:

»Oprostite, prosim, milostljiva gospa, samo za trenotek...«

In skozi polodprta vrata se je zaslišal v sobo šum iz kuhinje. Na štedilniku je nekaj prekipelo, s čemur si Katinka ni znala pomagati.

Gospa Kondelikova je poskočila.

»Dovolite, gospa Muknšablova, moram pogledati...« in je hitela iz sobe.

»Prosim, prosim«, se je priklanjala gospa Muknšablova.

Mojster Kondelik je porabil to priložnost in je pogledal na uro. Pogledal je in čelo se mu je zmračilo. Vražja baba ti! Tako se je veselil, da posesti in se pogovori z Vejvaro. Vse sedaj »plava«, kakor je rekel mojster navadno.

Gospa je opazila njegove kretnje in nagubano čelo in zdelo se je, da je razumela. Dvignila se je, stopila k mojstru, prijela je z obema rokama njegovo desnico in je rekla z zamolklim glasom:

»Dragi gospod, do vas imam največje zaupanje in gotovo se v njem ne zmotim. Gospod Pajtlšmid vas poseti kakor da imata kaj govoriti o slikanju — ne bojte se, prosim, ne bomo slikali, samo da bi bila pretveza — in vi ga vprašate: kje pa stanujete? On poreče: pri Muknšablovih, in vi lahko rečete: oh, seveda, pri gospej Muknšablovi, v Betlehemijski ulici! To jaz poznam, to je stara prijateljica, slikal sem ji — no, in kdaj pa se z Lotinko vzameta? Beseda da besedo — vi mu vseobče poveste, da ste z nami že dolgo let znani, da vam je tudi na tem, in jaz ne bom pozabila tega do smrti, dragi gospod, do smrti. Vas bo ubogal, dragi gospod, in Lotinka se vam bo na kolnih zahvalila...«

Gospa Muknšablova je imela pri teh besedah oči polne solz in parkrat se je useknila. Tenke, brezbarvne ustnice so se ji lahko tresle in po stariškavem obličju so ji tekale solze.

Kakor bi čutila, da jo je to bolj ganilo, kakor bi sama rada, je spustila roko gospoda Kondelika, obrisala si je obraz z robcem v vseh smereh, kar se je mojstru Kondeliku zdelo, kakor bi tam v vseh kotih nekaj zbrisala in naenkrat nadomestila plakajoči obraz na obličju z onim širokim nasmehom, s katerim je bila vstopila. Dala je robec v torbico in je rekla poslovišji se:

»Tako, dragi gospod, sedaj grem. Menda niste jezni, ker sem vas mudila. Dobro sem si premislila, predno sem se odločila. Lotinka tega ne ve, ona me ne bi pustila. Ko se to srečno konča, tedaj ji šele vse povem. Moj poklon, dragi gospod!«

Še nekaj časa se je slišal hripavi glas dospe iz kuhinje, kjer se je opravičevala gopej Kondelikovi, slednjič so se zaprla kuhinjska vrata, vizita je zginila.

Takoj potem je vstopila v sobo gospa Kondelikova. Nič ni rekla, samo pogledala je soproga, na njenem obrazu se je bralo vprašanje: Kaj praviš k vsemu temu stari?

Mojster Kondelik ni spregovoril nekaj časa ničesar, samo njegov pogled je izražal, da je popolnoma zmešan. Slednjič je pokimal z glavo:

»To je čudna oseba, kaj?«

»Zelo čudna«, je pritrdila gospa Kondelikova. Zamislila se je za trenotek in je nadaljevala: »Ako jo pogledam, se mi zdi kakor v gledališču ali kakor kaka maškara, pa zopet mi je je žal. Veš, mati je vendarle in s tem ženinom ima menda velik križ. To mora biti tudi kak čuden svetnik.«

»Saj ga boš videla«, je rekel mojster Kondelik v zadregi.

»Koga?« je vprašala gospa.

»Gospoda Pajtlšmida«, je odgovoril mojster. »Pošlje mi ga na vrat — moram ga oženiti. To so čudne komisije, kaj?«

»K nam ga pošlje!« je zaklicala gospa Kondelikova. »No, še tega se je manjkalo...!«

Še nekaj bi bila povedala, toda nov šum v kuhinji jo je spomnil, kaj je sedaj njena najvažnejša skrb. Rekla je gospodu soprogu, naj gre na sprehod, sama je hitela k ognjišču.

»To so proketo čudne komisije!« je mrmral mojster, ko je stopal čez nekaj časa po stopnjicah. »In če dobim še onega Vejvara doma!«

XVII. Če se o volku govori — —

Mojster Kondelik ni mogel dočakati, da »dvigne« Vejvara in da se skrrije z njim v kako prijazno vinarno na kozarec prijaznega vinca in na zaupen pogovor. Imel je toliko na srcu. Predvsem, kar mu je povedala teta Katinka in kar je pozneje njegova žena brez dvoma potrdila. Veselil se je že, kako bo Vejvara debelo pogledal. In poleg tega še storijo gospe Muknšablove, gospodične Lotinke, gospe Pajtlšmida. Tako čudne stvari pridejo naenkrat! si je mislil oče Kondelik, ko je stopal urno naprej in na vrh in tolkel pri tem s palico ob tlak.

Toda ni prišel daleč. Samo do Slepih vrat, ko se je za ogrom na Sokolski cesti pojavila hči Pepica.

Mojster je debelo pogledal, obstal in čakal, da ga Pepica doide.

»Kam pa, Pepica?« je vprašal začuden.

»No k vam, oče, k obedu.«

»In kje imaš Vejvaro?« je mojster pomignil.

»Ali je ostal doma?«

Pepica je čmerno pogledala.

»Ne, ne, oče«, je odgovorila nejevoljno. »Ni mogel strpeti zjutraj, šel je v pisarno, čeprav mu ni bilo treba iti danes tja, in pred nekaj časom mi je poslal pisemce, da ga ne bi čakala pri obedu. Ne vem, kaj se je zgodilo, toda sklicana je bila hitro nekaka komisija in Vejvara mora iti z njo, namesto gospoda tajnika. Ni imel niti časa, da bi prišel domov kosit — pravi, da si bo že tam kaj poiskal — in k vam pride šele na malico, ali navsezadnje šele k večerji. S sprehodom je ven...«

Poslednje besede je spregovorila Pepica kakor v joku. Žal ji je bilo za pokaženo nedeljo.

Mojster Kondelik bi bil najrajši na ves glas zaklel, toda na ulici je bilo v tem trenutku preveč živo, zaškrta je z zobmi in je samo zasopel. In potem je zamrmral:

»Čemu pa ta prismojeni človek leze v nedeljo v pisarno, ko je dobil dovoljenje? In kake komisije imajo hudiči v nedeljo? Ali nimajo za to celi teden časa zadosti? Gospod župan gotovo ne gre na komisijo, ta lepo sede na toplem k obedu, kaj? To bi človek počil od jeze!«

V navalu nejevolje je mojster poslednje besede zelo glasno zakričal, tako da se je nekaj mimogredočih obrnilo. Pepica je prijela očeta za roko in ga je silila:

»Pojdi, oče, da ne bi mislili, da se z menoj kregaš. In ne jezi se.«

»Saj se moram jeziti!« je grmel mojster. »Tako sem se veselil. Da nisem vedel tega eno uro prej! Šel bi ponj. Toda kaj, ko je pa prilezla ta prokleta prekljasta Muknšablina!«

Sedaj je Pepica debelo pogledala.

»Ali je bila pri vas? Kaj pa je zopet hotela?« je vprašala vznemirjeno.

E, omožiti ji moram hčer!« je razlagal mojster jezno. »Gospod Pajtlšmid noče vgrizniti gnjilega jabolka, moram ga oženiti. Pri moji veri, ako ne bi bilo mamice, bi me ta ženska še oženila s svojo hčerjo!«

»Ampak oče — — —«

(Dalje sledi.)

Suhe gobe, žito, fižol, laneno seme, sploh vse deželne pridelke kupi

Anton Kolenc, Celje
„Narodni dom“ in Graška cesta.

Istotam se dobi vse špeci-rijsko blago, kakor žito in deželni pridelki, najcenejše, n. debelo in drobno. — Premog v celih vozovih, debel K 2 10, droben K 1'40 100 kg na dom postavljen v Celju. — Drugam po dogovoru. — Predivo in solnate vreče se kupijo v vsaki množini.

Zavrnite

božična darila ako niso iz **narodne veletrgovine**

R. Stermecki v Celju

ker edino tam je izbira in dobra kakovost. Kdor ne ve kaj darovati, naj si ogleda izložbe in zalogo.

Pozor trgovci!

Najeenojši
reklamni koledarji

s torbico ali brez, z ogledalom s tiskom in blokom, kakor tudi

božične in novoletne
razglednice

več vrst svilnati papir, cvetje, perje in žica za cvetlice, okraski za božično drevo, jaslice itd., po najnižjih en gros cenah se dobi v

Zvezni trgovini v Celju.

Edina slovenska kislá voda

Tolstovrška slatina

je po zdravniških strokovnjakih priznana med najboljšimi planinskimi kislimi vodami, je **izborno zdravilo**

za katere v grlu, pljučih, želodcu in črevesih, za želodčni krč, zaprtje, bolezní v ledvicah in mehurju ter pospešuje tek in prebavo. Tolstovrška slatina ni le izborno zdravilna, temveč je tudi osvežujoča 550 8-8

namizna kislá voda.

Odlikovana je bila na mednarodni razstavi v Inomostu 1896. leta in na higijenični razstavi na Dunaju 1899. leta.

Naroča se pri **oskrbníštvu Tolstovrške slatine** pošta **Guštanj** (Koroško), kjer se dobe tudi ceniki in prospekti.

Del čistih dohodkov gre v narodne namene.

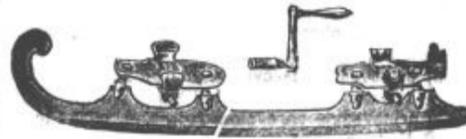
Slovinci! Svoji k svojim! Zahtevajte povsod le Tolstovrško slatino! Vsaka slovenska gostilna naj ima le edino slovensko kisló vodo.

Slovenski kmečki koledar

za leto 1911

z mnogovrstno poučno in zabavno vsebino in mnogobrojnimi slikami se dobi pri **Narodni založbi v Celju.** — Stane po pošti K 1'20. Naročite pravočasno! Naročite pravočasno!

Inserati v „Narodnem Dnevniku“ imajo najboljši uspeh.

priporočam

Za Božič

in
Novo leto

gramofone

in slovenske plošče z najnovejšimi posnetki, nadalje pisala, drsalke, otroške sanke, samovare, čajne opreme ter vsakovrstne hišne in kuhinjske predmete, **stojala za božična drevesca.**

647-4

Peter Majdič, veletrgovina „Merkur“, Celje

Najkoristnejša

božična darila

SINGERJEVI

šivalni stroji

se dobe v naših prodajalnih

Zastopstvo v Celju, Graška cesta 22

Delikanska izbira božičnih in novo-
letnih daril.

Prica & Kramar

511 35-81

Celje.

Edina narodna trgovina galanterijskega, norimberškega in modnega blaga.

Nagrobne

vence

v raznih velikostih in cenah s trakovi in brez trakov ima v zalogi

Zvezna trgovina v Celju.

Naročila se izvršujejo z obratno pošto. — Brzojavni naslov:

Zvezna trgovina, Celje.

Adolf Bursik

čevljar v Celju, poleg kapucinskega mosta
izdeluje vse različne vrste obutal v mo-
dernih fazonah in po solidnih cenah. V
zalogi ima tudi zgote vijeno obutev.

Zvezna tiskarna

izvršuje vsa v tiskarsko stroko
spadajoča dela, kakor: zavitke,
račune, vabila, lepake, letake itd.

Najprimernejše
darilo otrokom za

BOŽIČ

so knjige s podobami, dobijo se v Zvezni trgovini v Celju.

Metulji v podobah. 129 barvanih podob s sloven-
skimi, nemškimi in latinskimi imeni, 80 v.
Hrošč in žuželke v podobah. 137 barvanih podob
s slov., nemškimi in latinskimi imeni, 80 v.
Planinske cvetke v podobah. 97 barvanih podob s
slov., nemškimi in latinskimi imeni, 80 v.
Zoologjski atlant. Sestavljen H. Leutemann. Slovenski
mladini razložil A. Pavlin. 24 tabel s 225 ko-
loriranimi slikami in 57 strani besedila. Trdo
vezan 6 K.
A-B-C v podobah s pesmicami. Kolorirana izdaja.
Elegantno vezana 1 K 60 v.
Deca roma, okrog doma. Kolorirane slike s pes-
micami. Broširana 24 v.
Kaj pripoveduje čarovnica. Zbirka kratkih pravljic
s krasnimi koloriranimi slikami. Kart. 1 K 20 v.
Kaj pripoveduje čarovnica. Izdaja na močni lepenki
2 K 40 v.
Naše domače živali. Kolorirane slike iz domačega
živalstva brez besedila. Broširana 40 v.

Noetova barka. Živalstvo v podobah s pesmicami.
Kolorirana izdaja. 1 K 50 v.
Palčki Poljanci. Slike in besedilo napravil E. Krei-
dolf, preložil Oton Zupančič. Eleg. vez 3 K 60 v.
Pavluša in Nuša — dva škrata. Kolorirana in
kartonirana izdaja. 1 K 60 v.
Podobe iz živalstva. Kolorirane slike s pesmicami.
Broširana 80 v.
Podobe iz živalstva. Leporello - izdaja na močni
lepenki s platnenimi hrbtji, 1 K 50 v.
Stadki orehi. Računski primeri v slikah s pes-
micami. Cena kolorirani in kart. izdaji 1 K 60 v.
Vesela družbica. Kolorirane slike s pesmicami 70 v.
Vesela mladina. Kolorirane slike s pesmicami.
Broširana 80 v.
Vesela mladica. Leporello-izdaja na močni lepenki
1 K 50 v.
Snežulčica. Kartonirano 1 K 20 v.
Snežulčica. Na lepenki 2 K 40 v.
Drobiž v podobah. Cena navadni izdaji 40 v.

Novosti

v suknenem in manufakturnem
blagu

priporoča v največji izberi

Karol Vanič, Celje
„Narodni dom“.

Darujte družbi sv. Cirila in Metoda!

297 — 88

Šubičeva slika

Franceta Prešerna
ter Groharjev

∴ Primož Trubar ∴

v okvirju ali brez okvirja se dobijo v Zvezni trgovini
v Celju. Velika zaloga najrazličnejših svetlih in moder-
nih slik. Portreti slavnih pisateljev, muzikov itd. Ceniki
na zahtevo franko.

249 88—86

Edina štaj. narodna steklarska trgovina

Franc Strupi

Celje, Graška cesta.

Prevzetje vseh steklarskih del.

Najsolidnejša in točna postrežba.

priporoča po najnižjih cenah svojo
bogato zalogo steklenih in porcela-
nastih posod, svetilk, vsakovrstnih
šip, ogledal in okvirjev za podobe.

Na debelo!

Na drobno!

Najbolj varno naložen denar je v slovenski Mestni hranilnici ljubljanski

Stanje hranilnih
vlog
nad 38 mi-
lijonov K

Rezervni zaklad
nad 1 mili-
jon kron.

Mestna hranil-
nica ljubljanska
obrestuje hra-
nilne vloge po
4 1/4 %

ter pripisuje ne-
vzdignene ob. esti
vsakega pol leta
h kapitalu.

Za varnost denarja je porok zraven rezervnega zaklada
mestna občina ljubljanska z vsem premoženjem in vso svojo
davčno močjo. V to hranilnico vlagajo sodišča denar mlado-
letnih otrok in varovancev ter župnišča cerkveni denar.

Dne 1. in 16. vloženi denar se obrestuje takoj.

Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega in ga vlaga-
teljem ne zaračuni. — Denar se lahko pošilja tudi po pošti.

Sprejemajo se tudi vložne knjižice drugih denarnih za-
vodov kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo.

Posoja se na zemljišča po 5% obresti in proti amortizovanju posojila po
najmanj 1/4% na leto. Dolžnik more svoj dolg poplačati tudi poprej, ako to hoče.

Posoja se tudi na menice in vrednostne papirje.

Mestna hranilnica izdaja lične

185 12-10

domače hranilnike.

Priporočamo jih zlasti staršem, da z njimi navajajo otroke k varčnosti.
V podpiranje slovenskih trgovcev in obrtnikov upeljala je ta slovenska hranilnica tudi

kreditno društvo.

Mestna hranilnica ljubljanska je v lastni palači v
PREŠERNOVI, prej SLONOVI (Elefantovi) ulici števil. 3.

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje:

1 kg sivega, dobrega, puljenega 2 K, boljše 2 K 40 h; prima polbelega 2 K 80 h; belega 4 K; belega, puhačega 5 K 10 h; 1 kg velefinnega, snežnobelega, puljenega 6 K 40 h; 8 K; 1 kg puha, sivega 6 K; 7 K; belega, finega 10 K. najfnejši prsi 12 K. — Kdor vzame 5 kg, dobi franko.

Zgotovljene postelje

iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali rumenega nanjinga, pernica, 180 cm dolga, 120 cm široka, z 2 zglavniki, vsak 80 cm dolg, 60 cm širok, napoljen z novim, sivim, jako stanovitnim puhačim posteljnim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; same pernice po 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; zglavniki 2 K, 3 K 50 h, 4 K. — Pernice 200 cm dolge, 70 cm široke K 13—, 14 70, 17 80 in 21—; zglavniki 90 cm dolgi, 70 cm široki K 4 50, 5 20, 5 70; podpernica iz močnega rižastega gradna. Razpošiljanje po povzetju od 12 K naprej franko. Dovoljcu je vzeti nazaj ali zamenjati franko. Za neugajoče se povrne denar. — Cenovnik zastoj in franko. 456 50-20

S. Benisch, Deschenitz, šte. 199, Šumava, Češko.

IV. Jax & sin, Ljubljana

Dunajska cesta šte. 17

336 52 80

Priporočata svojo bogato zalogo

šivalnih strojev
za rodbino in obrt.

Pisalni stroji „Adler“.

Vozna kolesa.

Ceniki zastoj in franko.

R. DIEHL, žganjarna, Celje

priporoča svojo veliko zalogo doma žgane slivovke, tropinovca, brinovca, vinskega žganja i. domačega **konjaka.**

Postne hran. račun št. 54.366.
Telefon št. 48.

Najboljša prilika za sigurno štedenje je plodonosno nalaganje gotovine pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.

„LASTNI DOM“

registrovana kreditna in stavbena zadruga z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

Pisarna je v Celju, Rotovške ulice št. 12

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član zadruga ali ne, na tekoči račun ali na hranilne (vložne) knjižice in jih obrestuje letno po

pet od sto (5%)

Uraduje se vsak dan razun nedelj in praznikov od 8.—12. ure dopoldne.

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. — Rentni davek plačuje zadruga in ga ne odteguje vlagateljem tako da dobijo na leto celih 5 K od naloženih 100 K. — Posojila daje proti 6% obrestovanju na osebni kredit, proti zastavljenju vrednotic, dragocenosti ali nepremičnin na menice ali dolžna pisma. — Odplačuje se na račun glavnice in obresti v mesečnih ali v posebej dogovorjenih četrt — oziroma polletnih obrokih

Edino narodno kamnoseško podjetje v Celju.

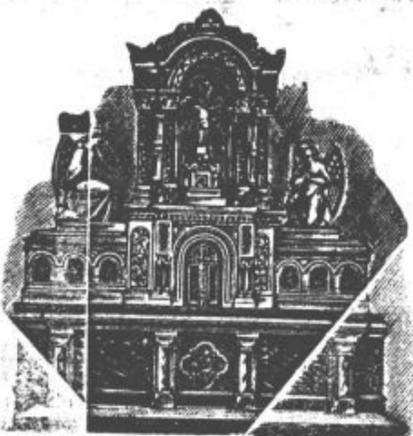
Prva južnoštajerska kamnoseška

industrijska družba.

Brzojavi: „Kamnoseška industrijska družba Celje“.

Stavbena in umetna kamnoseška obrt s strojnimi obratom.

Specijalna delavnica in podobarski atelje za umetna cerkvena dela kakor: altarjev, obhajilnih miz, prižnic, kropilnih in krstnih kamnov itd.

Mnogoštevilna zaloga nagrobnih spomenikov iz različnih marmornih vrst granitov in sijentov na raznovrstnih narisih in nizkih cenah.

Tiskovanje cerkva, dvoran in hodnikov s samotnim ali cementnim tiskom.

Prava stidnih ali betoniranih rodbinskih grobišč (rakov).

Izdelovanje pohištenih plošč iz različnih najbolj dočeh marmornih vrst v vseh oblikah. Popravljanje spomenikov, ude- lavanje napisov v iste.

Izvrševanje vseh stavbenih del kakor stopnic, fasad, podbojev, pomolov, nastavkov itd. iz različnih kamenov in cementa.

Brušenje, poliranje in struganje kamena s trojl.

Vinko Kukovec

stavbeni podjetnik in tesarski mojster,
lastnik parne žage na Lavi pri Celju

prevzame vsakovrstna

stavbena zlasti tesarska dela.

61 50-48

Ne pozabite

si ogledati pri

Ivanu Ravnikar, Celje

popolnoma svežo zalogo rozin, cvet, grozdčev, pignol, datelnov, marelic, bosanskih sliv, mandelnov, pistacij, lešnikov, orehov, orančni cedri, pe-civa za čaj, zdravilnega konjaka, ruma, slivovke, kranjskega brinjevea, vseh vrst likerjev, čaja ter južnega sadja in delikates. Božični okraski.

471 52-19

Sprejemem pridnega **učenca.**

Rafael Salmič

trgovina z urami in zlatino v „Narodnem domu“ v Celju.

Velika izber **novosti**, zlatih in srebrnih verižic, priveskov, dolgih zaponk, zapestnic, uhanov, prstanov, gospodskih in damskih ur, nastavkov, jedilnih sprav, predmetov v novem srebru, optičnih predmetov i. t. d. **Naročite cenike.** Postrežba točna in solidna.

Dar. za Nar. sklad!

Zvezna trgovina v Celju

V zalogi ima potrebščine za pisalne stroje vseh sistemov po originalnih cenah, kakor: ogljeni papir v treh kvalitetah: črni, modri in vijolčasti. — Trakove za vse sisteme v vseh barvah. — Sprejema tudi abonement na trakove. — Radirke in olje za stroj. Edisonove mimeografe za strojepisce. — Edisonove mimeografe za ročno pisavo. — Voščeni papir, barvo črno in modro za mimeograf. — Vsakovrstne papirje za stroj.

Posreduje pri nakupih pisalnih strojev.

83 48 46

Južnoštajerska hranilnica v Celju

v Narodnem domu.

Sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po $4\frac{1}{8}\%$ ter pripisuje obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek plačuje hranilnica sama ter ga ne odteguje vlagateljem. Za varnost vlog jamčijo okraji: Šoštanj, Sevnica, Šmarje, Gornji Grad in Vrnsko in rezervna zaklada, katera znašata vže nad 363.000 K. Ker nima namena iskati dobička, zato razdeli znatne svote v občekoristne in dobrodelne namene za gori navedene okraje.

Dosedaj je dovolila za dijaške ustanove 30.000 K, za napravo potov 4500 K, različnim učnim zavodom in za ustanovitev slovenske obrtne strokovne šole 8.550 K, za podpore različnim požarnim brambam in v kmetijsko gospodarske namene nad 4.450 K, hranilnico ustanovivšim okrajem izplačalo pa se je 26.300 K za dobrodelne namene, skupno tedaj nad 83.800 K. Sprejema tudi hranilne knjižice drugih, posebno neslovenskih denarnih zavodov in jih obrestuje, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.

Slovinci, poslužujte se **Južnoštajerske hranilnice** pri nalaganju svojega denarja ali kadar nalagate denar za mladoletne ali varovance in zahtevajte pri sodiščih, **južnoštajersko hranilnico.** da se naloži denar za mladoletne oziroma za varovance izključno le v

43 52-49

POSOJILNICA v CELJU

POSOJILNICA V CELJU, ki je bila leta 1881 z neomejeno zavezo ustanovljena, šteje sedaj nad 4200 zadržnikov, kateri imajo vsega nad 72.000 kron vplačanih deležev.

POSOJILNICA uraduje vsak dan od 9. ure do 12. ure dopoldne razun **nedelje in praznikov.**

Poštno h anilnice ček. št. 9579

V lastni hiši
„Narodni dom“

Telefon št. 22

HRANILNE VLOGE sprejema od vsakega, ako tud ni član zadruge ter jih obrestuje po $4\frac{1}{2}\%$. — Sprejema vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. Posojilnica plačuje rentni davek sama, ne da bi ga odtegnila vlagateljem. Posojila daje na osebni ali hipotekarni kredit proti 6% , $5\frac{1}{2}\%$ in 5% obrestovanju.

Nad 6 milijonov kron hranilnih vlog

Nad 332.000 kron rezervn. zaklada

13 52 50